

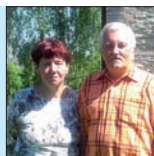
Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Te zamki
wracają do życia
| s. 5

Wioska
w rodzinnej pamięci
| s. 6

Na kłopoty
Vychopeň
| s. 12

Poprzeczka w rytmie rocka

WYDARZENIE: To jedna z najbardziej popularnych imprez sportowych organizowanych dla uczniów polskich podstawówek.

Mowa o Majowej Poprzeczce, którą od osiemnastu lat urządza Polska Szkoła Podstawowa w Trzyncu. Wczorajsza, 18. edycja, była zarazem pożegnalną dla dyrektora tej placówki, Tadeusza Szkucika.

– Przechodzę na emeryturę z przekonaniem, że nasza młodzież potrafi wygrać we wszystkich konkurencjach, zarówno sportowych, jak i tych nastawionych na sprawdzenie wiedzy. Czterdzieści lat pracy w szkolnictwie chyba nie poszło na marne – powiedział „Głosowi Ludu” Tadeusz Szkucik, dyrektor szkoły-organizatora.

Wczorajsza impreza zwała na boisko szkolne przy ul Dworcowej 58 zawodników reprezentujących sześć polskich podstawówek. – Nie wszystkie nasze szkoły skorzystały z zaproszenia, a szkoda, bo rywalizacja od wielu lat stoi na wysokim poziomie – stwierdził Szkucik. W ostatniej chwili z przyjazdu zrezygnowała PSP w Hawierzowie-Błędowicach, nie pojawili się też m.in. reprezentanci z polskiej szkoły w Karwinie.

– Może nie chcieli odkrywać kart przed zbliżającym się lekkoatletycznym czempionatem naszych polskich szkół przypadającym na 31 maja – zastanawiał się Roman Grycz, konferansjer piątkowego mityngu, a na co dzień nauczyciel wychowania fizycznego w PSP w Trzyncu. W tym roku pobity został w Trzyncu rekord mityngu, który od wczoraj wynosi 180 cm. Rekord należy do triumfatora najstarszej kategorii, Michała Taciny z PSP w Jabłonkowie, trenującego wyczynowo w lekkoatletycznym klubie Huty Trzynec. – Mój rekord życiowy wynosi 185 cm, ale

Fot. MAREK SANTARIUS

Adam Kozak z PSP w Czeskim Cieszynie popisał się w kategorii 6-7 fenomenalnym skokiem.

celuję znacznie wyżej. Skok wżwyz to moja życiowa pasja, o czym trenerzy w Trzyncu doskonale wiedzą i nie muszą mnie zbytnio motywować do treningów – powiedział nam najlepszy skoczek wczorajszej Majowej Poprzeczki.

Sporo ciekawego działo się też w kategorii dziewcząt. Równy po 140 cm zaliczyły w kategorii klas 8-9 trzy zawodniczki – Tereza Rusz (Trzynec), Natalia Kobielus z i Janina Tacina (obie Jabłonków). Ostatecznie ze zwycięstwa radowała się Tereza

Rusz, która zaliczyła mniej poprawek w konkursie. – Chciałbym też zwrócić uwagę na Adama Kozaka z Czeskiego Cieszyna, który w młodszej kategorii klas 6-7 popisał się rzeczywiście fenomenalnym wynikiem 165 cm, skoczył o 20 centymetrów wyżej od pozostałych medalistów tej kategorii – podkreślił Szkucik. W klasyfikacji medalowej zwyciężyła PSP w Czeskim Cieszynie, przed reprezentacjami z Trzyncu i Jabłonkowa.

Tradycją stało się zadość także w 18. odsłonie imprezy. Za muzyczny podkład do skoków posłużyły ponownie przeboje muzyki rockowej. Roman Grycz postawił tym razem na Budkę Suflera i amerykańską grupę Aerosmith. – Suflerzy, wiadomo, wystąpią 25 maja na Bystrzyckim Zlocie. Wybrałem więc Budkę Suflera z premedytacją.

JANUSZ BITTMAR
Fotoreportaż na str. 12

WYNIKI 18. MAJOWEJ POPRZECZKI

Dziewczyny – kl. 6-7: 1. Alena Reichenbach 130 cm, 2. Barbara Fierla 130 (obie Cz. Cieszyn), 3. Karolina Madzia 125 (Trzynec); **kl. 8-9:** 1. Tereza Rusz 140 (Trzynec), 2. Natalia Kobielus 140, 3. Janina Tacina 140 (obie Jabłonków); **Chłopcy – kl. 6-7:** 1. Adam Kozak 165 (Cz. Cieszyn), 2. Franciszek Buba 145 (Trzynec), 3. Dawid Martynek 145 (Jabłonków); **kl. 8-9:** 1. Michał Tacina 180 (Jabłonków), 2. Dawid Kajfosz 155 (Cz. Cieszyn), 3. Natanael Gruszka 150 (Gnojnik) i Daniel Micelli 150 (Jabłonków). **Punktacja szkół:** 1. Czeski Cieszyn 1635, 2. Trzynec 1590, 3. Jabłonków 1520; uczestniczyły także szkoły z Bystrzycy, Gnojnika i Wędryni. (jb)

REKLAMA

VITALITY Slezsko, s.r.o.
kompleksy sportowe dla dużych i małych

Chłopcy i dziewczęta, zamiast się nudzić bądźcie z nami aktywni!

OBOZY WAKACYJNE

w witalnych kompleksach sportowych

- Obóz golfowo-sportowy
- Indiańskie lato
- Obóz rowerowy
- Obóz angielsko-sportowy
- Obóz tenisowo-sportowy

Blizsze informacje:
Michaela Samcová
email: michaela.samcova@vitalityslezsko.cz
tel.: 731 444 853

możliwość wykorzystania
BENE-FITów

www.VITALITYSLEZSKO.cz

REKLAMA

www.prokes.cz

Frydecká 53,
739 61 Trinec

DÁREK ZDARMA

Vyjedte za zážitky v perfektní kondici.

Při využití jedné z akcí získává zákazník slevovou kartu na pohonné hmoty

Nechte si před novou sezónou zkontrolovat Vaše vozidlo!

- 17-ti bodová prohlídka vozu
- Dezinfekce klimatizace
- Testovací jízda zdarma
- Pouze za 299 Kč
- Plnění klimatizace vozu 799 Kč akce platí pro všechny značky vozidel akce trvá od 1. 5. do 30. 6. 2013

5 LET ZÁRUKY

+420 603 464 870 +420 739 606 743

HYUNDAI

NEW THINKING. NEW POSSIBILITIES.

ZDARZYŁO SIĘ

ZMARŁ VALTR KOMÁREK

Republika Czeska przygotowuje się do pogrzebu jednej z najwybitniejszych osobowości naszego kraju, Valtra Komárka, jednego z bohaterów Rewolucji Aksamitnej z listopada i grudnia 1989 roku. Miał 82 lata.

Komárek, którego część ówczesnych rewolucjonistów zamierzała nominować na prezydenta Czechosłowacji lub premiera federacji, został w końcu w grudniu 1989 roku wicepremierem federacyjnego rządu.

W czasach komunistycznych Komárek był cenionym naukowcem, który specjalizował się w prognozach i analizach ekonomicznych. Absolwent uczelni ekonomicznych w Pradze i Moskwie był m.in. doradcą Che Guevary na Kubie. Kierując Instytutem Prognoz w Pradze potrafił przewidzieć przełomowe zmiany społeczne w ówczesnej Czechosłowacji i upadek komunistycznych rządów. Jego współpracownicy z Instytutu, wśród nich chociażby: Václav Klaus, Vladimír Dlouhý lub Miloš Zeman, stali się najwybitniejszymi politykami CSRF, a później RC.

Fot. ABC

Valtr Komárek

Był politykiem słynącym z niezwykłej siły argumentów. Po Aksamitnej Rewolucji w 1989 roku został wicepremierem nowego niekomunistycznego rządu i był zwolennikiem powolnej transformacji gospodarki. Był też przez wiele lat członkiem Czeskiej Partii Socjaldemokratycznej. Blisko współpracował z obecnym prezydentem Milošem Zemanem, którego traktował jako bliskiego przyjaciela. (kor)

POGODA

sobota	niedziela poniedziałek
dzień: 19 do 23 °C noc: 14 do 10 °C wiatr: 2-6 m/s	dzień: 23 do 27 °C noc: 12 do 8 °C wiatr: 3-7 m/s

KRÓTKO

MEBLE ZA DARMO?

DZIEĆMOROWICE (dc) – Ukraść da się wszystko. Nieznani sprawcy wynieśli (lub – co bardziej prawdopodobne – wywieźli) z ogrodzonego tarasu koło miejscowej restauracji cztery drewniane stoły i osiem ław. Dodatkowo zabrali schładzacz do piwa z kompresorem. Właścicielka wyceniła straty na 160 tys. koron.

* * *

NAPADŁ NA POCZTĘ

HAWIERZÓW (kor) – Zamaskowany mężczyzna napadł wczoraj rano na budynek Poczty Czeskiej przy ul. Gagarina. Pracownikom poczty groził bronią palną. Zdaniem policjantów, którzy badają sprawę, mogła to być tylko atrapa. Niemniej bandyta uciekł z poczty z 450 tysiącami koron. Jak informują funkcjonariusze Policji RC, sprawcą napadu był ok. 30-letni mężczyzna wzrostu mniej więcej 180 cm.

* * *

KAŠPÁRKOVÁ
WŚRÓD UCZNIÓW

JABLONKÓW (kor) – Młodzi sportowcy z Jablonkowa, ubiegający się o szkolny Medal Wszechstronności Zwycięzców Olimpijskich (tzw. OVOV), gościli w środę Šárkę Kašpárkovą, mistrzynię świata w trójskoku z 1997 roku. Wspólnie z nią przyjechał partner Kašpárkovej, znany trener lekkoatletyczny Michal Pogány. Goście kibicowali młodym jablonkowianom podczas zmagania w siedmiu dyscyplinach, m.in. biegach na 60 i 1000 metrów. Wizytę znanych gwiazd sportu chwalił sobie m.in. Adrian Szotkowski z PSP im. H. Sienkiewicza, zwycięzca zawodów.

POSZUKUJĄ KANDYDATA

Polskie środowiska w RC poszukują odpowiedniego kandydata na członka komisji dotacyjnej ds. kultury regionalnej i narodowościowej Ministerstwa Kultury RC. Dariusz Branny, który wcześniej reprezentował Polaków w tym gremium, oddał się do dyspozycji. Powodem tej decyzji był konflikt interesów, który polegał na tym, że Branny jako członek Rady Nadzorczej Kongresu Polaków musiał w momencie głosowania o projektach Kongresu wychodzić z sali. – Dlatego poszukujemy kogoś, kto nie funkcjonuje we władzach żadnej organizacji, a równocześnie zna ich potrzeby i potrafi bronić ich interesów. Nasz reprezentant w komisji dotacyjnej ministerstwa powinien być wspólnym kandydatem wszystkich środowisk i przez wszystkie te środowiska akceptowanym – podkreślił prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek. (sch)

Kłopotliwa pamiątka po tirze

Włodarze Ropicy głowią się nad remontem kładki dla pieszych biegnącej równoległe z mostem przez Ropiczanek na głównej drodze I/11. Na początku kwietnia kładka, a także balustrada mostu zostały uszkodzone przez polskiego kierowcę tira, który wpadł w poślizg na ostatnim śniegu tegorocznej zimy. Jego kabina się urwała, a naczepa utknęła w poprzek drogi.

Most jest własnością Dyrekcji Dróg i Autostrad. Ta nie przejęła się dziurą między mostem i kładką, dlatego gmina przynajmniej tymczasowo zagroziła ją czerwono-białą barierką. Natomiast kładka to majątek gminy. – Staryk wykonał już jej przegląd. Pozwolił, by była tymczasowo eksploatowana, lecz naprawa jest konieczna, popękane są niektóre elementy nośne – powiedziała „Głosowi Ludu” wójt Ursula Waniová.

Naprawa zostanie co prawda w większej części sfinansowana z polisy ubezpieczeniowej przewoźnika, lecz gmina musi wpiąć pieniądze na remont własne. – Teraz czekamy na wizytę likwidatora z ubezpieczalni, który wyceni wysokość odszkodowania. Na tej podstawie zdecydujemy, co dalej. W grę wchodzi remont lub budowa nowej kładki. Z pierwotnych obliczeń wynika, że koszty będą zbliżone, mogą sięgać 600 tys. koron. W dodatku budowa nowej kładki, której zainstalowanie trwałoby nie dłużej niż

Kładka przez Ropiczanek jest niezbędna dla bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.

pół dnia, byłaby mniej skomplikowana. Jeżeli zdecydujemy się na remont starego mostka, to na jego

czas piesi i rowerzyści będą musieli narażać życie i pokonywać rzekę po wąskim moście, przez który co

chwile przejeżdżają tiry – Waniová opisała komplikacje związane z remontem. (dc)

O marszałku i studiach w Polsce

Dopisała pogoda, nie dopisali pełnomocnicy gminni oraz przedstawiciele organizacji polskich zrzeszonych w Kongresie Polaków. Tak można skomentować frekwencję na ostatnim przed wakacjami posiedzeniu Rady Przedstawicieli KP. Jego głównym tematem było podsumowanie wizyty marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza na naszym terenie oraz informacja o rekrutacji młodzieży na studia do Polski.

Pierwszą sprawą, którą poruszono na czwartkowej sesji Rady Przedstawicieli, była realizacja uchwały przyjętej na lutym posiedzeniu. Zobowiązywała ona Radę Kongresu

Polaków do rozpatrzenia możliwości częstszego organizowania sejmików niż raz na cztery lata w celu umocnienia kontaktu gmin z Kongresem i vis versa. – Była to trudna dyskusja. Poglądy na ten temat były zróżnicowane. W końcu uzgodniliśmy, że Kongres będzie wspierał organizacyjnie oraz materialnie sejmiki, które zostaną zwołane w czasie trwania danej kadencji, niemniej sygnał do ich zorganizowania powinien wychodzić z konkretnej gminy – wyjaśnił stanowisko Rady KP jej prezes, Józef Szymeczek.

Szymeczek podsumował również wizytę marszałka Borusewicza na

Zaolziu („GL” traktował o niej szeroko w ub. tygodniu). Podkreślił, że udało się pokazać nasz region od najlepszej strony, niemniej ubolewał nad absencją relacji nt. wizyty marszałków Senatów RP i RC oraz polskich senatorów w czeskich mediach. – Ani przez chwilę nie wątpię, że wizyta ta przyniesie konkretne owoce w przyszłości – przekonywał jednak.

O przebiegu tegorocznej rekrutacji polskich uczniów z Zaolzia na studia do Polski poinformowała zebranych radna Małgorzata Rakowska. Z przykrością stwierdziła, że egzaminom towarzyszyły zgryzoty organiza-

cjne oraz niepotrzebne emocje i łzy. – Panie z komisji egzaminacyjnej nie wyczuwały osiemnastolatków, nie rozumiały, że nasza młodzież żyje w rodzinach dwujęzycznych – relacjonowała Rakowska, dodając, że taki sposób traktowania gimnazjalistów, jaki miał miejsce podczas tegorocznych egzaminów, zraża młodzież do podejmowania studiów w Polsce. – A nam przecież zależy, żeby nasze dzieci chciały kształcić się na polskich uczelniach – podkreśliła.

Kolejna sesja Rady Przedstawicieli odbędzie się we wrześniu, tradycyjnie w trzeci czwartek miesiąca. (sch)

Problemów z autostradą ciąg dalszy

Problemy związane z nieprawidłowo wykonanym mostem w Mszanej, z powodu którego nadal nie ma stuprocentowego połączenia polskiej autostrady A1 i czeskiej D1, zdają się nie mieć końca. Firma Alpine Bau zamierza wycofać się z budowy.

W listopadzie ub. roku czeska i polska autostrada wreszcie się połączyły, jednak na odcinku od granicy

państwa w Gorzyczkach do Świerklan mogą z niej korzystać jedynie samochody osobowe, ponieważ pomiędzy węzłami Świerklany i Mszana obowiązuje objazd drogami wojewódzkimi. Naprawa mostu miała potrwać do sierpnia br. W tych dniach wykonawca prac, firma Alpine Bau, podała do wiadomości, że zamierza wycofać się z kontraktu.

GDDKiA zapewnia, że most również w tej sytuacji zostanie dokończony, ale z poślizgiem. – Most jest w 95 proc. gotowy, a jego dokończenie jest zdaniem podwykonawców i inżyniera kontraktu możliwe do końca tego roku – podaje urząd w oficjalnym komunikacie prasowym. GDDKiA przekonuje, że spółka Alpine Bau zobowiązała się wdro-

żyć program naprawczy zgodny z decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, lecz się z tego nie wywiązała, a zamiast tego w dziewięć miesięcy później przedstawiła własny, alternatywny projekt naprawy mostu. GDDKiA zamierza w tej sytuacji skorzystać z usług zastępczego wykonawcy. (dc)

Nas też, od czasu do czasu, wygwizdują!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Czuli barbarzyńcy

Jak spotykali się przy winie Tuwim i Hałas, dwaj wybitni poeci dwojga narodów? Dlaczego młodzi polscy poeci z Zaolzia piszą wiersze po czesku? O tym wszystkim była wczoraj mowa w Bielsku-Białej, na konferencji naukowej z cyklu „Czuli barbarzyńcy. O kulturze czeskiej w XX wieku”, która odbywała się w Kolegium Nauczycielskim.

– Często to, co na wyciągnięcie ręki, pozostaje niewidoczne. Tak bywa też z najbliższymi sąsiadami i to zarówno w skali mikro naszych relacji w najbliższym otoczeniu, jak

i w stosunkach pomiędzy dużymi wspólnotami. Historia kontaktów polsko-czeskich sięga wprawdzie zamierzchłej przeszłości (od podręcznikowej Dąbrówki i Mieszka poczynał), jednak na co dzień jeszcze niedawno w naszym myśleniu o południowych sąsiadach dominował stereotyp ugruntowany przez obiegowe sądy o wojaku Szwajku, knedlikach i piwie – podkreśla Dorota Siwor z Kolegium Nauczycielskiego na jego internetowej stronie.

Odbijająca się wczoraj konfe-

rencja naukowa to nowa inicjatywa. – Cieszę się z zaproszenia. Fajnie, że Dorota Siwor, główna organizatorka tego festiwalu, nie zapomina o polonistach z czeskiej strony – mówi Renata Putzlacher, wykładowczyni polonistyki na Uniwersytecie Masaryka w Brnie.

W Bielsku-Białej gościł także Michał Przywara, który opowiadał o „bilingwizmie twórczym młodych autorów” znad Olzy, zwłaszcza Darka Jedzoka, Bogdana Trojaka czy Hanki Rybickiej. (kor)

REDYK KARPACKI 2013 ZOSTAŁ UROCZYŚCIE ZAINAUGUROWANY W RUMUNII

Pasterze wyruszyli w drogę

Nawet najbardziej śmiałe marzenia można urzeczywistnić, gdy nie brakuje inwencji, zapału i wytrwałości! Potwierdzeniem tego niech będzie fakt, że po trzyletnim okresie przygotowań 11 maja wyruszyła z Wyżyny Transylwańskiej na terenie Rumunii grupa pasterzy ze stadem owiec. Celem projektu Redyk Karpacki 2013 jest przypomnienie i uczczenie wielowiekowej roli pasterzy wołoskich w formowaniu kultury ludowej, gospodarki czy krajobrazu tego regionu. Pomysłodawcą i głównym organizatorem przedsięwzięcia

jest znany łowczorz i popularyzator tradycji pasterskich, Piotr Kohut z Koniakowa, który razem ze współpracownikami z Rumunii, Ukrainy, Polski, Słowacji i Republiki Czeskiej przygotował trasę Redyku Karpackiego 2013.

Redyk wyruszył z miejscowości Rotbav położonej w pobliżu Braszowa. Tam też odbyła się uroczysta inauguracja tego projektu z udziałem gości honorowych i hodowców owiec z różnych krajów. Obok licznej grupy baczów z Polski w inauguracji wzięła udział również delegacja z Republiki

Czeskiej złożona z przedstawicielei inicjatywy obywatelskiej „Koliba” oraz Związku Hodowców Owiec i Kóz w RC.

W wieczór poprzedzający rozpoczęcie Redyku Karpackiego 2013, 10 maja w Bukareszcie odbyła się konferencja zatytułowana „Karpaty w sercu Europy”, zorganizowana przez Ambasadę RP w Bukareszcie w ramach przewodnictwa Polski w Grupie Wyszehradzkiej. W konferencji wzięli udział m.in. przewodniczący parlamentu Rumunii, wicemarszałek Senatu RP, Stanisław Karczewski,

ambasadorowie Polski, Słowacji i Republiki Czeskiej w Rumunii czy grupa czeskich senatorów przebywających właśnie z wizytą roboczą w Bukareszcie. Poruszano tematy potrzeb regionu karpackiego, wzajemnej współpracy krajów karpackich w celu rozwoju tego regionu, przedstawiona też została historia wołoskiej kolonizacji Karpat. Dużo uwagi poświęcono zacieśnianiu współpracy z krajami karpackimi, które nie są członkami Unii Europejskiej, czyli z Serbią i Ukrainą.

Właśnie przeszkody natury prawnej i higienicznej, wynikające z faktu, że Ukraina nie jest członkiem Unii Europejskiej, zmusiły organizatorów Redyku Karpackiego 2013 do podzielenia jego trasy na dwa etapy. W ramach pierwszego etapu na trasę wyruszyli pasterze ze stadem złożonym z 300 jarek (rocznych owiec) rasy cakiel rumuński. Mają dotrzeć do wsi Riwnia, gdzie zwierzęta te zostaną przekazane miejscowym Hu-

Rumuński „cioban”.

cułom jako dar. Druga grupa, licząca około 300 owiec, przetransportowana zostanie z Rumunii do miejscowości Wołosate w Bieszczadach, skąd 1 lipca wyruszy przez góry południowej Polski, by około 30 sierpnia pojawić się na Trójstyku, a 14 września zakończyć swoją wędrówkę rozsosem w rożnowskim skansenie. Ogółem Redyk Karpacki 2013 ma więc trwać 126 dni, a pasterze z owcami muszą pokonać 1400 kilometrów.

MICHAŁ MILERSKI

Piotr Kohut ze stadem rumuńskich owiec

Zdjęcia: ARC

REKLAMA

U nas
**wynegocjujesz
dobrą cenę**

meble kuchenne - garderoby - profesjonalnie od 1983 r.

MS
MEBLE
MALYJUREK

tel. 33 852 92 14, www.ms-meble.pl

CL-243

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY RODAKÓW MIESZKAJĄCYCH W REPUBLICIE CZESKIEJ

Tu opłaca się kupować!

Centrum Handlowe „Nowa Juwenia” w Cieszynie, Aleja Łyska 7, zlokalizowane jest nad rzeką Olzą – między mostami granicznymi. Rozmawiamy z zarządcą centrum, Jackiem Daczyńskim.

Co oferuje klientom Centrum Handlowe „Nowa Juwenia”?

- Szeroki asortyment polskich towarów, a szczególnie:
- duży wybór odzieży damskiej, męskiej, młodzieżowej i dziecięcej
  - buty, torebki
  - wyposażenie mieszkań, czyli firanki, zasłony, ozdoby, wyroby z wikliny, sprzęt kuchenny
  - wózki dziecięce, zabawki
  - artykuły spożywcze, świeże owoce i jarzyny
  - oraz wiele innych artykułów.

Dlaczego warto tu robić zakupy?

Centrum Handlowe „Nowa Juwenia” to 150 stoisk handlowych i 40 sklepów, które oferują duży wybór polskich towarów dobrej jakości w niskich cenach. Najwięcej jest odzieży damskiej w modnych fasonach, wzorach, kolorach i w każdym rozmiarze. Można wybrać

ubiór na każdą okazję. Mężczyznom proponuje się garnitury, koszule, krawaty i buty. Po remoncie stworzono komfortowe warunki do robienia zakupów. Obiekty handlowe są ogrzewane, włącznie z przymierzalniami dla klientów. Zapraszamy Polaków z Czech na zakupy ponieważ:

– ceny są niższe niż w Czechach

- obsługa jest miła i fachowa, doradzi w wyborze towaru
- można płacić koronami czeskimi
- otwarte są 2 kantory walut
- przy zakupie większej ilości towaru udzielane są rabaty

Kto jest właścicielem CH „Nowa Juwenia”?

Właścicielem centrum od 2009 roku jest Firma Energo-Tur z Chrzanowa, która przekształca zaniedbane kiedyś targowisko w nowoczesne miejsce handlu. Wyremontowano budynki handlowe, w których mieszczą się sklepy. Trwa wymiana stanowisk handlowych skupionych na placu między budynkami.

Firma Energo-Tur nie tylko inwestuje w cieszynski handel, ale także zmienia oblicze zabytkowej uliczki Przykopa, zwanej Cieszynską Wenecją, remontując znajdujące się tam kamieniczki. Odnowiono już cztery kamienice. Wkrótce rozpocznie się remont dwóch pozostałych. Jak wygląda C.H. „Nowa Juwenia” można zobaczyć na stronie www.nowajuwenia.com Przygotowano tam wirtualną wycieczkę, czyli spacer po sklepach i stoiskach. **Zapraszamy więc na zakupy!**

CENTRUM CZYNNE:

Polska, Cieszyn, Aleja Łyska 7
od poniedziałku do piątku 8.00-17.00
w sobotę 7.00-13.00
w niedzielę nieczynne
www.nowajuwenia.com

Artykuł sponsorowany CL-294

Wieża poetycka

Mamy nad Olzą Wieżę Piastowską, z której można oglądać prawie cały Śląsk Cieszyński. Frydka jednak nie zobaczymy. Za to we Frydku, tuż przy zamku, jest kościół pw. św. Jana Chrzciciela. A z jego wieży można z kolei można obejrzeć cały Frydek. Kto dziś pamięta, że dawniej Frydek był granicznym miastem Śląska Cieszyńskiego? A kto skojarzy to miasto z poezją? Nawet polską?

Na pierwszym piętrze Wieży św. Jana odbywają się imprezy poetyckie, wystawy. – Zaskoczyło mnie, że Dagmar Čaplyginová, która prowadzi to magiczne miejsce, zaprosiła mnie na spotkanie poetyckie właśnie w Wieży św. Jana – mówi Renata Putzlacher, poetka. – O dziwo po raz pierwszy zabrzmiały tam wiersze nie tylko po czesku, ale też po polsku. Podobno jednak nie zaskoczyło to mieszkańców Frydku, bo też grupa kulturalna skupiona wokół św. Jana działa już od pewnego czasu i chce promować kulturę z całego regionu.

Putzlacher zaskoczyli ludzie, którzy z pasją starają się odnawiać kościół św. Jana, a także tworzyć grupę, dla których ta świątynia będzie placówką kultury. – Ta wieża, na której piętrze odbywają się imprezy, przypomina naszą Wieżę Piastowską. Te spotkania mają w sobie coś sakralnego, ale też turystycznego i poetyckiego.

Dagmar Čaplyginová swego czasu pracowała w Muzeum Beskidów, mieszczącym się obecnie we frydeckim zamku. Dziś jest „wolnym strzelcem”, niemniej angażuje się w kościele

św. Jana Chrzciciela. – Jako kurator „Domu pod Świecą” z wieloma artystami i poetami z Frydku-Mistku, uznaliśmy, że warto byłoby zagospodarować jako centrum kultury właśnie jedno z pięter tej świątyni – mówi Dagmar Čaplyginová. Współpracuje także z naszymi placówkami muzealnymi i kulturalnymi nad Ostrawicą.

Dodaje, że pierwotna wieża świętojańskiego kościoła farnego we Frydku, wówczas jeszcze drewniana, powstała najprawdopodobniej w XV wieku. Pierwsza wzmianka o niej pochodzi jednak dopiero z księgi pn. „Zápis klenotův kostela frýdeckého” z roku 1543.

– W swoim czasie urządzaliśmy w kościele św. Jana Chrzciciela głównie wystawy. Uznaliśmy jednak, że można w tej najstarszej chyba świątyni we Frydku, która ma niesamowity „genius loci”, niesamowity klimat, zacząć organizować właśnie spotkania poetyckie. Ten obiekt zasługuje na to, żeby wypełniła go poezja. Powstał projekt pn. „Słowo” – podkreśla Čaplyginová.

Renata Putzlacher (druga z lewej) z czeskimi poetami i plastykami po frydeckim spotkaniu w knajpce „Pod svícemi”. Pierwszy z lewej: Radovan Lipus. Od prawej: Pavel Hruška, Jiří Macháček, Petr Hruška oraz plastik Vít Adamus.

Pierwszą poetką, która przyjęła zaproszenie frydeczan, była Renata Putzlacher. W kolejnych tygodniach będą u św. Jana czytać swoje wiersze miejscowe poetki: Radmila Vaňková (31.5.-23.6.), Alžběta Luňáčková (28.6.-7.7.) i Natálie Paterová (12.7.-21.7.). Na drugą połowę sezonu zaplanowano, na przykład, wystawę absolwentki praskiej AVU, Karin Šrubaňovej.

Renata Putzlacher podkreśla, że bardzo podobna jej się frydecki projekt. – A może warto powrócić do dawnej imprezy poetyckiej „Ka-

mięń czy słowo”, którą organizowaliśmy m.in. w Rotundzie śś. Mikołaja i Wacława na Zamku Cieszyńskim? Może warto by powrócić z poezją na zamek w Hukwaldach? A przede wszystkim powrócić z poezją na Zaolzie? – zastanawia się poetka.

Jedno jest na pewno. W najbliższych dniach zamierza w końcu dokończyć swoją książkę „O kawiarni AVION, której nie ma”. – Mam nadzieję, że jej promocja odbędzie się we wrześniu – zapewnia Renata Putzlacher.

JACEK SIKORA

moim zdaniem

REFLEKSJE PONIEKĄD TELEWIZYJNE

JACEK SIKORA, sikoraj@glosludu.cz

Obchodzimy ostatnio w naszej rodzinie urodziny nestora. A także majowe dni. I wspominamy te wiele lat, które przeżył mój ojczulek, o którym wszyscy mówią teraz: Jubilat. Bo ukończył 80. rok życia.

Sam wspomina, że zawsze 1 maja świętowaliśmy wystawą. W Czeskim Cieszynie, gdzie mieszkamy od kwietnia 1974 roku, to właśnie w Klubie PZKO przy ulicy Bożka kończyły się dla Polaków wszystkie „układy pochodowe”, kiedy to trzeba się było pokazać na chwilę przed trybuną, na której zasiadało wielu obecnych „de-

mokratów”. – Nie ma już tego spotkania – ubolewa ojciec. – A mogliśmy się tam spotykać z przyjaciółmi – wspomina.

Nie ma pochodów (na szczęście), nie ma wystaw majowych (niestety).

Ale to dawne dni. Dziś, bo są dwa majowe dni wolne od pracy, siadam z ojcem przed telewizorem. Tata ma niby szczęście: kupili z mamą maszynkę, która pozwala im otworzyć aż 45 kanałów: polskich, czeskich, a nawet austriackich. Ja na razie nie podjąłem decyzji o kupnie dekodera. Dlatego mam do dyspozycji tylko 12

programów. Ale i tak, kiedy siadamy z tatą przy telewizorze, ojciec mówi, że mam szczęście. „Bo oglądasz to g... kilkaset koron taniej” – śmieje się.

I ma rację. Bo w telewizji wciąż to samo. Na polskich kanałach w telewizorze rodziców wciąż leżą pancerni oraz „Stawka większa niż życie”. No i Niwiński, bohater komunistyczny, który jeździ na okrągło po „Polskich drogach”. Wiadomo: pamięć jest najważniejsza.

Podobnie jest na czeskich kanałach. Na okrągło: „Cisařův pekař” i na odwrót, jest „Anděl na horách”

i na dolinie, kilka filmów z Bruceem Willisem lub „Rambo”, „Dziennik królowny”, Robert Williams w roli matki-niani i „Sami swoi” w trzech wydaniach. Policzyłem: każdy z tych filmów pojawia się na małym ekranie telewizyjnym... 50 razy w roku. Na różnych kanałach.

Na szczęście, przed tygodniem zobaczyłem na ekranie film „Markéta Lazarova” (reż. František Vlácil), uznawany przez wszystkich Czechów za najlepszy czeski film XX wieku. To była rozkosz duchowa. Piękna Magda Vašáryová, do niedawna ambasa-

dor słowacka w Warszawie, wówczas 16-latką. A przede wszystkim wspomniała ballada, piękny tekst, wspaniała czeszczyzna (w Polsce coś podobnego można odkrywać w filmie „Matka Joanna od Aniołów”).

Szkoda, że kuzyn, który ze mną go oglądał, powiedział w pewnym momencie, iż w tym filmie nic się nie dzieje... I że wolałby obejrzeć jedną z Willisowych „Pułapek”. Albo mecz. I co zrobić? Zaczął szukać pilota.

No cóż, świat leci w innym tempie. A gdyby można się tak było na chwilę zatrzymać...

freak show

GRYZONIE ZA OLZĄ

DAREK JEDZOK, blog.jedzok.com

Nie lubię pisać felietonów o felietonach, ale opublikowana niedawno krytyka Krzysztofa Kołka (którego kocham jak brata, a więc mimo wszystko będzie żył) skłoniła mnie do tego, aby poświęcić trochę tuszu na sprostowanie przynajmniej jednego z kilku zarzutów, które pojawiły się w liście do redakcji. „Und so” – dlaczego piszę o chomikach i nie przedę kolejnych analiz zaolziańskiej tożsamości?

Właśnie dzieciule 221. felieton, w ciągu tej długiej dekady co najmniej kilkanaście tekstów poświęciłem rozgrzebywaniu kwestii tożsamościowych. Już dawno temu postawiłem sobie pytanie – ileż można? W którym momencie operacja staje się sekcją zwłok?

Dobrym przykładem z naszego podwórka jest chociażby scena literacka. Od dobrych kilkunastu lat liczba badaczy literatury zaolziańskiej znacząco przewyższa liczbę aktywnych poetów i litera-

tów. Smutnym „signum temporis” jest zresztą to, że – jak się ostatnio dowiedziałem – nadal figuruję na liście „młodych zaolziańskich poetów”. Co z tego, że jestem liczącym przeszło trzydzieści lat koniem, mieszkam po drugiej stronie Olzy, a pierwszy i ostatni zbiorek wydałem na początku tysiąclecia? Choćbym w życiu nie napisał już ani jednej linijki, to pewnie do wczesnego wieku emerytalnego pozostanę młodym, perspektywicznym twórcą. Co za przerażająca wizja przyszłości dla Marty Różańskiej i innych naszych (naprawdę) młodych poetów.

W moim szaleństwie jest więc metoda. Całkowicie świadomie i chętnie przeszczepiam na nasz grunt często dosyć spolaryzowane polemiki z polskich i czeskich kręgów. Nie tylko dlatego, że takie tematy żywo mnie interesują i ta nisza mi pasi, ale ponieważ szczerze uważam, że odrobina fermentu na pewno nam nie zaszkodzi. A może i pomoże.

Chyba ponownie odzywa się też we mnie ten etnologiczny sceptycyzm – badania społeczności przeprowadzane przez jej członków z reguły przynoszą najgorsze wyniki. Niech więc fachowo analizują nas osoby „nie stela”, naszą największą siłą może być z kolei niepowtarzalna możliwość kombinowania tego, co dostaliśmy w genach od mamy Polki z tym, co dało nam wychowanie u macochy Czeszki.

Zaś co do przysłowiowych chomików, to o nich będę pisał tak długo, dopóki takie tematy będą mnie interesowały albo dopóki naczelny nie stwierdzi, że temat gryzoni jest niezgodny z polityką redakcji. A wtedy wyciągnę skrzętnie schowaną wizytówkę z prestiżowego magazynu „Hamsters Monthly” i umówię się na rozmowę kwalifikacyjną. To będzie kolejny, wspaniały kamień milowy w karierze młodego, perspektywicznego, zaolziańskiego żurnalisty.

PYTANIE DO...

Karola Cieślara z Czeskiego Cieszyńa-Mostów, organizatora kolejnego Zjazdu Cieślarów.

Do Zjazdu Cieślarów zostało już tylko kilka dni. Co tym razem znalazło się w programie?

Imprezy rozpoczyna się w sobotę 25 maja koncertem organowym w kościele apostołów Piotra i Pawła w Wisle-Centrum. Na to wydarzenie serdecznie zapraszamy również wszystkich Pilchów, którzy są z nami spokrewnieni. Początek o godz. 18.00. Główne uroczystości odbędą się w niedzielę. O 8.45 we wspomnianym kościele odbędzie się nabożeństwo, słowem służby będzie mój brat, ks. Jan Cieślara z

Karwiny. W samo południe na górze Cieślara odbędzie się Spotkanie na Szczycie. Mile będą widziani nie tylko Cieślarowie, ale także „wszyscy, co ich mają radzi” – tak zresztą stoi w zaproszeniu. Jednym z punktów programu na szczycie będzie odsłonięcie granitowego obelisku poświęconego Cieślarom. Równocześnie każdy może ze sobą wziąć kamyk, żeby dalej na szczycie Cieślara uspywać kopiec. Nowością w tym roku będzie bieg, który wystartuje z Przełęczy Beskidek. Celem jest oczywiście góra Cieślara. (wot)

Te zamki wracają do życia

W bajkach rycerz na białym koniu przybywa na zamek, by ratować zaklętą królową. W naszych czasach nie królowy, lecz same zamki czekają na ratunek. Dziś piszemy o tych, które się doczekały. Po wojnie odebrane prywatnym właścicielom, później przez lata wykorzystywane jako gospodarstwa rolne, magazyny czy urzędy, wreszcie oddane w restytucji spadkobiercom pierwotnych właścicieli lub szybko sprywatyzowane. Tak mniej więcej toczyły się losy niejednego zamku lub pałacyku. Efektem był popadający w ruinę obiekt, którego nikt nie remontował, a nawet nie utrzymywał. W Gnojniku ten stan trwa nadal, zamki w Rychwałdzie czy Ropicy doczekały się wreszcie lepszych czasów.

RYCHWAŁD

Renesansowy zamek w Rychwałdzie, nazywany też Starym Dworem, pochodzi z XVI wieku. To imponujący, czterokrzydłowy budynek z dużym dziedzińcem. Po II wojnie światowej wykorzystywała go spółdzielnia rolna oraz OKD – Rekultywacja, po Rewolucji Aksamitnej zaczął przechodzić z rąk do rąk, a jego stan techniczny nieustannie się pogarszał. Wreszcie w 2010 roku kupił go ostrawski przedsiębiorca Pavel Šmíra, znany z zamiłowania do historii i zabytków. Choć główną dziedziną jego działalności jest poligrafia i reklama, zainwestował już wiele czasu i pieniędzy w odnowę różnych nieruchomości, m.in. historycznych drewnianych domów w Sztramberku i kompleksu starego „fojtstwa” w Kozlovicach, gdzie stworzył popularne muzeum „Obecná škola” z mini-browarem i stylową restauracją. Dlatego też burmistrz Rychwałdu, Šárka Kapková, wierzy, że

nansowana wyłącznie z prywatnych źródeł bez wykorzystania z dotacji, może przynieść takie dochody, by właściciel mógł liczyć na zwrot poniesionych kosztów? O tym w ogóle nie ma mowy. – Zamek w Rychwałdzie to na razie bardzo kosztowne hobby pana Šmíry. Jest ogromnym miłośnikiem zabytków, więc ich los nie jest mu obojętny. Postanowił za każdą cenę uratować rychwałdzki zamek i przywrócić go do życia – przekonuje Štěpánek. – W zamku będzie część komercyjna – gastronomia, noclegi, odpłatne ekspozycje, lecz dochód z tych działalności będzie raczej symboliczny w porównaniu z tym, ile trzeba najpierw zainwestować oraz ile pochłoną koszty eksploatacji.

ROPICA

Ostrawski przedsiębiorca ma jeszcze jedno podobnie kosztowne hobby – pod koniec 2010 roku kupił w aukcji, tym razem wspólnie z Tomášem Pospíšilem, barokowy zamek w Ropicy.

Stary Dwór w Rychwałdzie to duża posiadłość. Jego remont jeszcze jakiś czas potrwa.

i dopiero potem rozpocząć remont dachu – nie tylko na zamku, ale też na spichlerzu, gdzie krokwie znajdowały się w awaryjnym stanie i lada chwila dach mógł runąć. W międzyczasie zamkiem zajęli się już tynkarze i sztukatorzy. Obecnie prawie cały zamek jest otynkowany, uzupełnione są brakujące elementy sztukatorskie na elewacji. – W tym roku chcielibyśmy przeprowadzić remont dachu na spichlerzu oraz otynkować ten budynek. Chcemy też zburzyć garaże, które dobudowano dodatkowo i nie pasują do zamku. Poza tym trzeba się zająć parkiem, a w przyszłości stawem – opowiada Pospíšil. Przed nowymi właścicielami jeszcze długa droga do celu. Dlatego też nie mają na razie sprecyzowanych planów wykorzystania zamku. Pospíšil mówi o hotelu lub domu dla seniorów.

PIOTROWICE

Odnowa dużych i w przeszłości mocno zdezastrowanych zamków w Rychwałdzie i Ropicy jeszcze jakiś czas potrwa. Już za kilka dni, ostatniego maja zostanie natomiast oddany do użytku odnowiony pałacyk myśliwski w Piotrowicach-Piersnej. Empirowy budynek wznoszący się na łagodnym wzgórzu, do którego prowadzi droga przez romantyczny park, w przeciwieństwie do innych zamków w okolicy nie był zniszczony, lecz jego remont również był konieczny. Poprzednie właścicielki, trzy starsze siostry, nie miały sił ani pieniędzy, by go przeprowadzić, a przedsiębiorcy, którzy wynajmowali restaurację, jeden po drugim

rezygnowali, bo biznes się nie opłacał. W tej sytuacji przyszłość opustoszałego zamku nabierała szarych kolorów. Na szczęście właścicielkom udało się po jakimś czasie znaleźć kupców – przedsiębiorców z sąsiedniej Karwiny. Pałacyk kupili i wyremontowali Jolanta Burkotová i Zdeněk Maďa, współwłaściciele karwińskiej spółki produkującej metalowe regały i inne podobne wyroby. Zamek, który ma służyć jako hotel z luksusową restauracją, a w przyszłości z ośrodkiem wellness, jest ich pierwszym tego typu przedsięwzięciem. – Zawsze marzyłam o restauracji, więc spełniłam sobie marzenie swego życia – mówi z entuzjazmem Jolanta Burkotová, oprowadzając mnie po zamku. Remont dobiega końca, w pałacyku pracuje na okrągło kilka ekip rzemieślników. Można już podziwiać sale ze stylowymi lustrami, apartamenty hotelowe, restaurację. – Chciałam połączyć elementy historyczne z lekkim, zwiewnym stylem – mówi właścicielka, nie ukrywając, że nieraz trzeba było stoczyć walkę z instytutem ochrony zabytków. Z apartamentu na pierwszym piętrze rozciąga się piękny widok na park, który również został odnowiony. Ogrodniczki właśnie sadzą przed wejściem róże.

Burkotová chce prowadzić w zamku luksusową restaurację, lecz równocześnie zapowiada, że w sali na piętrze będzie organizowała przyjęcia weselne również dla mniej zasobnych klientów – „zwykłych piotrowiczian”. – Liczymy na współpracę z gminą. Zaraz na początku odwiedziliśmy wójta, który również bardzo się cieszy z tego, że zamek ożyje. Kiedyś odbywały się tu obrzędy ślubne. Do tego chcemy wrócić, tu, pod drzewem, będzie stała altanka dla nowożeńców – wskazuje miejsce w pobliżu wejścia do zamku. Przy okazji wspomina. – Pamiętam, że kiedy byłam młoda, to randka w zameczku w Piotrowicach to już było coś – śmieje się. – W okolicy nie ma luksusowej restauracji w takich widokami.

Czy hotel będzie przynosił zyski, skoro poprzednikom nie wiodło się najlepiej? Pani Jolanta mówi to samo, co Jan Štěpánek odnośnie zamków w Rychwałdzie i Ropicy. – Uświadamiam sobie, oczywiście, że nie doczekamy się zwrotu pieniędzy, które zainwestowaliśmy w zamek. Ale prowadzimy przedsiębiorstwo od 18 lat, mieliśmy wolne pieniądze, które chcieliśmy zainwestować w coś sensownego, co naprawdę będzie służyło ludziom. Jestem ogromnym optymistą i wierzę, że działalność będzie się pomyślnie rozwijała – przekonuje.

Jolanta Burkotová jest nową współwłaścicielką zamku w Piotrowicach-Piersnej.

obecny właściciel doprowadzi remont do końca i przywróci zamek do życia, a tym samym przyciągnie do miasteczka turystów i stworzy przynajmniej kilka miejsc pracy dla miejscowych. – Gdyby pan Šmíra nie kupił tego zamku, to już by się zawalił – nie ma wątpliwości.

Zmiany są widoczne. Z zewnątrz obiekt wygląda coraz lepiej, trwają również prace porządkowe w sąsiedztwie zamku. Jan Štěpánek, współpracownik Pavla Šmíry, przypomina początki remontu. Trzeba było zacząć od dachów, dopiero potem można było pomyśleć o murach, elewacjach. – Dziś można powiedzieć, że mamy gotowy budynek w stanie surowym. Teraz skupiamy się przede wszystkim na remoncie wnętrza – podłóg, tynków, instalacji elektrycznych, ogrzewania – wymienia. – Jeszcze długo potrwa, nim będziemy mogli powiedzieć, że wnętrza są gotowe i można je będzie umeblować i wyposażyć w inwentarz – dodaje. Zdradza też plany właściciela dotyczące przyszłego wykorzystania zamku. – Będzie się tam znajdowała nieduża ekspozycja przedstawiająca historię zamku i związanych z nim rodów, wystawka przedmiotów znalezionych w trakcie odbudowy. Prócz tego powinna tam być galeria, w której będą wystawione prywatne zbiory pana Šmíry, dalej nowa kaplica w cennych renesansowych wnętrzach, hotelowe apartamenty, restauracja zamkowa z browarem. Jeżeli wszystko ułoży się pomyślnie, pan Šmíra chciałby już w przyszłym roku udostępnić część zamku.

Czy zakrojona na taką skalę inwestycja, sfi-

To była kompletna ruina i mało kto jeszcze wierzył, że ktoś zdoła zabytek uratować. Teraz zamek ma już nowy dach, okna i elewację. – Kupno tego zamku było bardzo śmiałym, ryzykownym krokiem – przyznaje Pospíšil. – Teraz jest już lepiej, już widać efekty. Jan Štěpánek przypomina, że najpierw przez kilka miesięcy usuwano gruz, ponieważ w 2009 roku runęła połowa dachu nad głównym skrzydłem, a razem z dachem sufity oraz część frontonu. Następnie trzeba było wzmocnić i naprawić mury

Zamek w Ropicy już zaczynał się walić. Teraz powoli ożywa.

O ŁĄKACH OPOWIADA SYN OSTATNIEGO KRONIKARZA

Wioska w rodzinnej pamięci

W karwińskim archiwum przechowywane są kroniki gminne miejscowości naszego regionu. W niejednym przypadku są unikalnym świadectwem przeszłości. Ostatnie kroniki Łąk, wioski skazanej na zagładę, prowadził Józef Pribula. Jego syn Stanisław stara się przynajmniej część informacji o przeszłości zachować dla potomnych w innej kronice – rodzinnej.

– Pamiętam, że w 1983 roku chodziłem z ojcem po wsi i fotografowałem dla niego wszystkie domy, które stały jeszcze w Łąkach. Część była już wyburzona, ale sporo ich jeszcze stało, dużo więcej niż dziś – opowiada Stanisław Pribula. Wraz z żoną Danutą, córką znanego malarza Rudolfa Żebroka, mieszka w domu wybudowanym przez dziadka po I wojnie światowej w części Łąk zwanej Kępy. To jedna z nielicznych części niegdyś bardzo rozległej wioski, która nie musiała ustąpić wydobyciu węgla.

PRADZIADEK PRZYSZEDŁ Z PRZESZOWA

Nazwisko Pribula już zadomowiło się w naszych okolicach, lecz pochodzi ze Słowacji. Pradziadek pana Stanisława przyszedł na Śląsk z Przeszowa. Zatrudnił się przy budowie Kolei Koszycko-Bogumińskiej. Również jego syn, Karol, pracował na kolei. Józef Pribula, ojciec Stanisława, przed II wojną światową był działaczem Harcerstwa Polskiego. Zaraz w pierwszych dniach września został zatrzymany przez Niemców i uwięziony w obozie koncentracyjnym Buchenwald. Miał wówczas zaledwie 21 lat. Również jego brat Jan trafił do obozu – w Dachau. Józef Pribula spędził w Buchenwaldzie całą wojnę. Gdy wrócił, miał 26 lat i ważył zaledwie 36 kilogramów. Swoje przeżycia wojenne opisał później w książce pt. „Tylko raz w życiu”, którą wydał ostrawski „Profil”. Reedycja, licząca 10 tys. egzemplarzy, w całości została przeznaczona na eksport do Polski.

Kto lubi romantyczne opowieści z życia wzięte, powinien posłuchać historii wojennego narzeczeństwa Józefa Pribuli i jego przyszłej żony, Wandy Krzyżanek. Ja wysłuchałam jej z przyjemnością z ust synowej obojga nieżyjących już bohaterów. – Wanda pracowała w Łąkach w urzędzie pocztowym razem z siostrą Józefa. Dowiedziała się, że brat koleżanki przebywa w obozie i zawsze ją prosiła, by w listach przekazała mu pozdrowienia. Pewnego razu w opakowaniu proszku do prania dziewczyny „przeszmuglowały” do obozu

zdjęcie Wandy. Wkrótce zamieniły się rolami: listy do Józefa pisała teraz Wanda, a jego siostra dołączała tylko pozdrowienia – opowiada Danuta Pribula. Młodzi spotkali się po raz pierwszy dopiero po wojnie, w sierpniu 1945 roku. W tym czasie siostra Józefa zajmowała się szyciem, a koleżanka Wanda jej pomagała. Kiedy Józef wrócił z obozu, musiał być bardzo zdziwiony, gdy w domu rodziców zastał dziewczynę, którą znał dotąd tylko z korespondencji.

NAJBARDZIEJ SUMIENNY KRONIKARZ

Józef Pribula objął funkcję gminnego kronikarza w 1973 roku i sprawował ją przez dziesięć lat, aż do śmierci – również w okresie, kiedy Łąki były już dzielnicą Karwiny. Kroniki Pribuli są najbardziej obszerne i szczegółowe z wszystkich kronik z Łąk. Każdy rok to dwa tomy: 70-90 stron maszynopisu oraz drugi z grafikami i zdjęciami. Kiedy sumienny kronikarz umarł, nikt już nie podjął się kontynuacji jego dzieła. W Magistracie Miasta Karwiny dowiedziałam się, że odtąd prowadzona jest już tylko wspólna kronika całej Karwiny.

Kroniki Pribuli, jak wszystkie inne oficjalne materiały piśmienne z okresu „normalizacji”, musiały, oczywiście, odpowiadać ówczesnym standardom politycznym. Dlatego każda z nich rozpoczynała się od rozdziału opisującego sytuację polityczną w świecie i w Czechosłowacji, imperialistyczne zapędy Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników oraz walkę o pokój obozu socjalistycznego. Kolejne rozdziały są jednak bardzo cenne. Obfitują w szczegółowe statystyki dotyczące ludności Łąk, sprawozdania z sytuacji w szkolnictwie, służbie zdrowia, z działalności poszczególnych stowarzyszeń, które w tych czasach określane były mianem organizacji społecznych, a nawet dane dotyczące pogody. W kronikach gminnych znajdziemy wiele informacji o działalności Miejskiego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, stanie bazy członkowskiej i imprezach. Jeszcze w 1983 roku Koło liczyło 270 człon-

Danuta i Stanisław Pribulowie należą do nielicznych mieszkańców Łąk, których domy nie zostały zburzone.

ków (prezesem był Karol Tomiczek) i zorganizowało dwadzieścia imprez, m.in. jubileusz chóru „Olzianka” oraz „Festyn pod gazdową stodołą”. – Dzisiaj jest nas w Kole niespełna 70, urządzamy ok. 6-7 imprez rocznie – opowiada syn kronikarza, Stanisław. Po rodzicach odziedziczył nie tylko smykałkę kronikarską, ale też zapał do pracy społecznej. Obecnie jest prezesem Koła. – Brakuje takich motorów działalności społeczno-kulturalnej, jakimi byli Tadeusz Chrzęszcz oraz Wanda Pribula, mama męża – przekonuje jego żona. Ale to nie tylko brak charyzmatycznych działaczy, lecz przede wszystkim wysiedlanie ludności Łąk podpisały się pod niewesołą statystyką. Od momentu, gdy w latach 80. wyburzona została polska szkoła z przybudówką, w której mieściła się świetlica PZKO, Koło skazane jest

na „koczownicze” życie. Imprezy i spotkania odbywały się w przeszłości w różnych gospodach i innych lokalach, obecnie PZKO-wcy korzystają z Miejskiego Ośrodka Kultury. – Większość naszych członków to pozamiejscowi, od Ostrawy po Gródek, w Łąkach niewiele nas już mieszka – dodaje Stanisław Pribula.

JUŻ TYLKO NA WIDOKÓWCE

Kiedy Łąki składały się z wielu osad. Każda z nich miała swoją nazwę: Dziedzina, Przedewsie, Stowki, Puścina, Kubinowiec, Pod Wałką i wiele innych. Pan Stanisław zanotował je w swej kronice rodzinnej, prowadzonej równie starannie, jak jego ojciec prowadził kroniki gminne. Księga prowadzona przez pana Stanisława zawiera nie tylko historię rodziny, ale też zapiski, archiwalne

Łąki nad Olzą i nad Olśi

Oficjalna nazwa Łąk wiele razy w historii się zmieniała, w samym tylko XX wieku siedmiokrotnie. W latach 1922-1938 były to Louky nad Olzou, 1938-1939 Łąki, 1939-1945 Lonkau, 1945-1962 powtórnie Louky nad Olzou, od 1 stycznia 1963 roku, po oficjalnym przemianowaniu rzeki Olzy, Louky nad Olśi. W 1975 roku Łąki zostały przyłączone do Karwiny i odtąd nosiły nazwę Karviná 9-Louky, później Karviná-Louky. Ta nazwa obowiązuje do dziś. (dc)

zdjęcia i widokówki pokazujące historię Łąk. Zwraca uwagę na budynek polskiej szkoły ludowej, do której uczęszczał w latach 50. ub. wieku, stary kościół (jedyne budynki dawnego centrum, który jeszcze stoi), sąsiadującą z nim plebanię, czeską szkołę, remizę strażacką, sklepy i gospody... – Kiedyś potrzebowałem godzinę, by przejść przez Łąki od tablicy wjazdowej do wjazdowej, teraz wystarczy pięć minut – mówi Stanisław Pribula. W tym zdaniu ukrywa się gorzka prawda o Łąkach, z których tak niewiele zostało. Wspomina też piękne stawy hodowlane liczące kilkadziesiąt lat. Wydobycie węgla położyło ich kres.

Polska szkoła ludowa, która stała naprzeciwko kościoła pw. św. Barbary, została wzniesiona w latach 1876-1879, w 1905 roku ją rozbudowano. W latach 50., kiedy uczęszczał do niej Stanisław Pribula, dzieci było stosunkowo dużo. Na zdjęciu z piątej klasy policzyliśmy 17 uczniów, na zdjęciu z przedszkola blisko 40 dzieci. – Po skończeniu piątej klasy rozprzeczliśmy się do szkół w Karwinie, Stonawie i Czeskim Cieszynie. Dlatego nie organizujemy spotkań absolwentów dziewiątej klasy, lecz „spotkania pierwszoklasistów z Łąk”. Spotykamy się regularnie, co 2-3 lata – opowiada pan Stanisław.

Jego ojciec opisywał w kronice gminnej powolne niszczenie i wyłudnianie się wioski. Bez emocji, bez komentarzy (bo też z pewnością nie były one wskazane przez władze komunistyczne) wymienia w swych zapiskach domy, które w danym roku zostały wyburzone, wraz z nazwiskami ich właścicieli. W 1970 roku Łąki miały 2,5 tys. mieszkańców. – Od 1. 1. 1970 do 31. 12. 1976 ubyto w sumie 409 osób, czyli jedna piąta mieszkańców. W 1976 roku przeznaczono do wyburzenia 19 domów rodzinnych. W latach 1976-1980 zakłada się wyburzenie kolejnych 70 domów – zanotował kronikarz w 1976 roku. Od początku lat 80. poświęca tej problematyce w każdej kronice osobny rozdział. Dowiadujemy się na przykład, że w 1982 roku skazano na zagładę dwanaście domów jednorodzinnych, w rok później kolejnych sześć. Liczba ludności spadła do 1,4 tys. Dziś, jak ustaliłam w karwińskim magistracie, w Łąkach mieszka już tylko ok. czterystu osób.

DANUTA CHLUP

Widokówki przedstawiające dawne Łąki.

Fot. ARC

Księstwo Cieszyńskie w obiektywie

Konkurs fotograficzny „Księstwo Cieszyńskie w obiektywie”, który ogłosiło Miejscowe Koło PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum w listopadzie ub. roku, ma swoich zwycięzców. Ich prace i nie tylko one można będzie obejrzeć na wystawie w Teatrze Cieszyńskim, której wernisaż odbędzie się już dziś o godz. 17.00.

Choć konkurs został zorganizowany po raz pierwszy, liczba nadesłanych prac od autorów z obu brzegów Olzy była, zdaniem organizatorów, imponująca.

Międzynarodowe jury w składzie: Adam Sikora, Jerzy Pustelnik i Wiesław Przeczek wyłoniło spośród 63 fotografii w kategorii ludzie, kultura i krajobraz pięć najlepszych. Są to „Tęcza w Stanisłowicach” Marka Klusa (RC), „Chatka Jagi” Jolanty Kubicy (PL), „Dotyk Czasu” Piotra Brody (PL), „Ciocia Zuzia” Haliny Sikory (RC) oraz „Shora/Z Góry” Zdenki Paškovej (RC). „Głos Ludu” był patronem medialnym konkursu. (sch)

„Dotyk czasu” Piotra Brody.

„Shora/Z góry” Zdenki Paškovej.

„Chatka Jagi” Jolanty Kubicy.

„Tęcza w Stanisłowicach” Marka Klusa.

Przed tygodniem pisaliśmy o 80. urodzinach Władysława Sikory. W tym tygodniu zdjęcia z lat 1953–1957 przesłał do redakcji Józef Wierzgoń. – Pozdrawiam swojego przyjaciela, który kończy 80. rok życia. Razem studioaliśmy na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu – napisał Józef Wierzgoń.

Oprócz Chóru Akademickiego polskich studentów, który prowadziłem (było ich wtedy z naszego terenu w Ołomuńcu około 50) – utworzyliśmy Zespół Taneczny, który w Ołomuńcu występował na różnych imprezach.

W polskim morzu. Uniwersytet Palackiego współpracował z Uniwersyte-tem Kopernika w Toruniu. Byliśmy tam w r. 1955, a potem pojechaliliśmy nad Bałtyk.

Zdjęcia z promocji i po promocji. Ta dziewczyna-studentka na zdjęciach promocyjnych, to Alenka. Późniejsza żona dr. Jana Korzennego z Łomnej – niestety już nie żyje...

Międzynarodowo w cieszyńskiej szkole

W Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Cieszynie od środy do piątku gościli uczniowie z wszystkich trzech pozostałych państw Grupy Wyszehradzkiej. Młodzież z Czeskiego Cieszyna, Słowacji i Węgier, razem ze swoimi polskimi kolegami, wzięła udział między innymi w konkursie wiedzy o czterech krajach.

Na tym jednak nie koniec, ponieważ w programie pobytu były też wycieczki i spotkania, a także zawody sportowe. Przykładowo w

czwartek reprezentacje poszczególnych szkół rozegrały pomiędzy sobą mecze piłki nożnej (chłopcy) oraz koszykówki (dziewczyny). Natomiast wczoraj rano uczniowie wzięli udział w grze terenowej, połączonej ze zwiedzaniem Cieszyna, a ich zadaniem było dotarcie do cieszyńskiego Ratusza. Tam cała grupa spotkała się między innymi z wiceburmistrzem Cieszyna – Adamem Swakoniem i posłanką Aleksandrą Trybuś. Zostały też wręczone nagrody za udział we wczorajszych zmaganiach. (mar)

Na spotkaniu w cieszyńskim Ratuszu gościli przedstawiciele szkoły, samorządu i parlamentu.

Leksykon Polaków (2)

CERAMIKA CIESZYŃSKA

Pod hasłem „ceramika cieszyńska” rozumieć należy w pierwszym rzędzie tutejsze dawne garncarstwo ludowe, w dalszej zaś kolejności wyrób fajansów, majolik i kafli. Z wyrobem porcelany spotykamy się tutaj tylko eksperymentalnie, np. w założonej w r. 1918 przez hr. Larischa fabryczce ceramicznej w Suchej Górnej, do której jednak sprowadzano kaolin aż z Karłowich Warów.

Na bazie miejscowych surowców, tzn. dobrej mazistej gliny, znalezisk kolorowej glinki potrzebnej do glazury, wreszcie bliskości i bogactwa lasów dostarczających drewna opałowego do wypalenia utoczonych na kole i podsuszonych wyrobów, doskonale rozwinęło się tutaj garncarstwo. Z bardziej znanych ośrodków wytwórczych można wymienić Skoczów, Wiślę, Cieszyn, Toszonowice Górne, Błędowice Dolne, Datynie Dolne, Frysztat, Suchą Górą, Frydek i Jabłonków.

Rozkwit garncarstwa, jego stosunkowo wysoka technika i poziom artystyczny wiązały się ściśle ze sposobem życia i pracą cieszyńskiego ludu, to znaczy z praktycznym zastosowaniem w gospodarce domowej. Z gliny wyrabiano bardzo szeroki asortyment przedmiotów użytkowych, przede wszystkim zaś garnki, dzbanki, misy o różnym przeznaczeniu i wielkości, naczynia do przechowywania mleka i tłuszczu, czyli tzw. czepniki, śmietaniki, uchocze, bączki, przeróżne formy do wypiekania ciast, dwojaki zwane w Cieszyńskim „zrosłokami”, przeznaczone do noszenia posiłku pracującym w polu, zabawki dla dzieci, skarbonki, piszczałki, okaryny i szereg innych przedmiotów codziennego użytku, jak odkurzacze do pszczoł, kropielniczki (żegnoczek), świeczniki, podstawki do lamp, lampki pod obrazy, zdobione wazy cechowe, pudełka na tytoń, pulsary na wodę, gliniane becзки do kiszenia kapusty, gliniane butelki na wódkę i doniczki (te ostatnie najczęściej bez polewy).

Gotowe wyroby sprzedawano na targach i jarmarkach w okolicy lub wymieniano za naturalia. Według osobliwych znaków wyrażonych albo w ogólnym kształcie danego wyrobu, albo w jego detalu, według koloru polewy i charakterystycznego dekoru można było wyodrębnić poszczególne ośrodki wytwórcze, czy nawet poszczególnych garncarzy (gańcorzy). Od początku XX wieku cieszyńskie rzemiosło garncarskie stopniowo zanikało, ulegając konkurencji wyrobów fabrycznych z trwalszych niż glina materiałów.

Zachowane po muzeach oraz u prywatnych zbieraczy pamiątki ceramiki cieszyńskiej pochodzą przeważnie z okresu największego rozkwitu tego rzemiosła, a więc z przełomu XIX i XX wieku. Stanowią one cenny dokument nie tylko zręczności technicznej, lecz również wyuczania artystycznego tutejszych mistrzów.

Konkurencja fabrycznych garnków i innych przedmiotów gospodarczych z blachy lub laneo żelaza (żeliwniki) zmusiła ostatnich garncarzy do przeorientowania swoich warsztatów na wyrób przede wszystkim kafli do pieców kaflowych, na które rozpoczęła się moda, albo też majolik, z których wyrobu zastąpił szczególnie Frydek.

W Jabłonkowie ostatnie naczynie garncarskie, przeznaczone dla muzeum w Katowicach, utoczył na kole i wypalił w swoim warsztacie garncarz Paweł Kopecki w r. 1939.

Źródła i literatura: Československá vlastivěda, t. II, Praha 1968; Černohorský K., Moravská lidová keramika, Praha 1941; Iwanek W., Słownik artystów na Śląsku Cieszyńskim, Bytom 1967; Landsfeld H., Lidové hrnčířství, Praha 1950; Malicki B., Zarys kultury materialnej górali śląskich, Katowice 1936; Moszyński K., Kultura ludowa Słowian t. I, Warszawa 1967; Reinfuss R., Garncarstwo ludowe, Warszawa 1955; Piegza K., Ceramika Cieszyńska, Czeski Cieszyn 1971; Scheufler V., Jablunkovska ceramika, „Slezsky sbornik” R. 49-1951, s. 61-72; Zahradnik J., Jablunkovští hrnčíři. Radostná země, R. V – 1955, s. 14-15.

Karol Piegza

CZYTELNI W MICHAŁKOWICACH (1892-1921)

Najstarsze polskie stowarzyszenie oświatowe na kresach ostrawskich stawiało sobie za cel krzewienie oświaty wśród ludności, pielęgnowanie i rozbudzanie poczucia narodowego, „tudzież obywatelskiej towarzyskości”.

Statut Czytelni był wzorem dla innych polskich czytelni powstających w okresie późniejszym w Ostrawie i okolicy (Ostrawa 1894, Kończyce Małe 1901, Łazy 1893, Bogumin 1896, Dzieńmorowice 1898). Pierwszy rząd Czytelni, po zatwierdzeniu statutu przez c.k. Śląski Rząd Krajowy w Opawie 22 grudnia 1892 r., został wybrany 22 lutego 1893 r. W jego skład wchodził Franciszek Najder (nadsztygar) – prezes, L. Brzozowski (magazynier) – wiceprezes, K. Strzałkowski (nadzorca) – sekretarz, A. Bardan (nadzorca) – skarbnik, J. Kupiec (nadzorca) – bibliotekarz, J. Bardyl (sztygar) – członek zarządu. Postawione zadania Czytelnia starała się osiągnąć przez utrzymanie pomieszczenia na zebrania, w którym wyłożone były pisma polskie i obce, utrzymanie biblioteki, organizowanie wycieczek, urządzanie zabaw, koncertów i odczytów, obchodów narodowych, pielęgnowanie śpiewu i muzyki. Co roku urządzano majówki i wycieczki do lasu, gdzie organizowano gry i zabawy, do tradycji należało też organizowanie „Wieczoru Sylwestrowego”, na który składały się tańce, monolog i wystawienie jednej czy dwóch wesołych sztuk teatralnych. Stowarzyszenie mogło pochwalić się dobrym zespołem dramatycznym, który rokrocznie przygotowywał kilka premier. Często w trakcie wieczorku teatralnego wystawiano dwie sztuki. Pierwsze odnotowane przedstawienie miało miejsce w 1899 r., kiedy to wystawiono dwie sztuki: „Janek spod Ojcowa” i „Berek odpieczętowany”. W następnych latach przygotowywano nawet po kilka sztuk, np. w 1904 r. przygotowano aż osiem premier, w 1905 r. sześć, a w 1909 ponownie osiem premier. Przeciętnie przygotowywano po cztery premiery. W całym okresie istnienia Czytelni jej zespół amatorski przygotował 38 premier, które wystawiano 61 razy, w trakcie 42 wieczorów teatralnych. Niektóre ze sztuk prezentowano w innych miejscowościach – Morawskiej Ostrawie, Witkowicach, Kończech. Organizowano ponadto wieczornice z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja czy rocznicy wybuchu powstania listopadowego. Najbardziej aktywną działalność Czytelnia prowadziła w latach 1898-1910.

Po wybuchu I wojny światowej Czytelnia musiała zawiesić swoją działalność, gdyż większość jej członków została powołana do wojska lub opuściła Michałkowice. W 1920 r. prezes Czytelni próbował reaktywować jej działalność, jednakże ze względu na brak lokalnego i małą liczbę członków, pozostali członkowie postanowili na zebraniu 25 października 1921 r. rozwiązać stowarzyszenie. W momencie likwidacji Czytelni jej majątek przedstawiał się następująco: 400 książek, 10 obrazów, 2 szafy na książki, 1 stół, 1 skrzynia, 50 koron gotówki złożone w kasie Reiffeisena na zakup książek.

Prezesami Czytelni w Michałkowicach byli kolejno: Franciszek Najder (1892-1895), Leon Brzozowski (1895-1901), Wojciech Mazurkiewicz (1901-1905), Józef Kupiec (1905-1911), Wojciech Chudoba (1911-1921). Czytelnia posiadała statut drukowany w języku polskim we Frysztacie.

Źródło: Zemský Archiv Opava, fond PRMO, k. 879, syg. 24/I; Statut Czytelni w Michałkowicach, druk nakładem Czytelni w Michałkowicach, czcionkami G. Axtmanna we Frysztacie, br.w.; Czytelnia w Michałkowicach, „Opole” 1986 nr 10.

Zenon Jasiński

DARKÓW

Była wieś w powiecie karwińskim, od 1949 r. dzielnica Karwiny. W 1910 r. Polacy stanowili tu 96,9 proc. (2191) mieszkańców, w 1921 r. – 69,9 proc. (1454 osób), w 1939 r. – 30,6 proc. (634).

Od 1905 roku istniało tu koło Towarzystwa Szkoły Ludowej z Krakowa, rozwiązało się ono w 1913 r. w związku z powstaniem w 1912 r. koła Macierzy Szkolnej. W okresie międzywojennym działały tu takie organizacje, jak Polskie Stowarzyszenie Oświatowo-Gimnastyczne „Siła” (1921-1947), koło Proletariackiej Fizycznej Kultury (1932-1938), Rodzina Opiekuńcza (1923-1939), Miejsce Koło Stowarzyszenia Kołowców dla Karwiny i okolicy (1927-1939) oraz Koło Macierzy Szkolnej (1912-1939), które prowadziło tu dwa przedszkola, zespół dramatyczny i chór. W 1938 r. liczyła ona cztery klasy z 117 uczniami. Po wojnie wznowiła ona swoją działalność, w 1976 r. liczyła 17 uczniów. W roku 1977 została rozwiązana. Przedszkole w Darkowie II zostało zlikwidowane w 1962 roku, a w Darkowie I w 1977 roku. W Karwinie-Darkowie działa prężnie MK PZKO.

Źródła i literatura: Zemský Archiv Opava, ZVS, Spolkovy katastr Pol. okresu těšínského; Sprawozdania Macierzy Szkolnej za lata 1920-1938; J. Macura, Z dziejów szkolnictwa polskiego na Zaolziu, TNP w RC 1998, s. 200-201; dr J. Ondrusz, 120 lat polskiej szkoły w Darkowie [br. R. m. wyd.] Leksykon PZKO Czeski Cieszyn, (red.) M. Radłowska-Obrusnik, O. Toboła, Wydawca ZG PZKO Cz. Cieszyn 1997, s. 92-93; 80 lat śpiewactwa polskiego w Darkowie 1910-1990, Darków „Lira”. MK PZKO [1990].

Zenon Jasiński

DLA ROZRYWKI I NAUKI (1915)

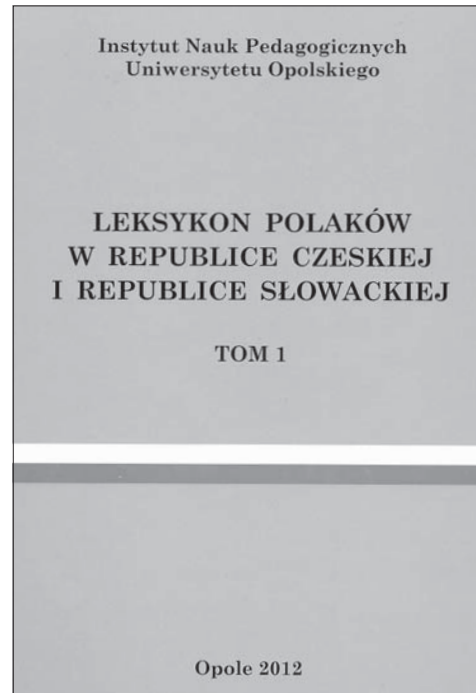
Dodatek tygodniowy „Kuryera Polskiego”. Wychodził przez kilka miesięcy, pierwszy numer ukazał się 21 lutego 1915 r., miał objętość 4 strony, wydawany był w Morawskiej Ostrawie.

Źródła i literatura: Ks. Londzin J. Uzupełnienia do „Bibliografii druków polskich w Księstwie Cieszyńskim od roku 1716 do roku 1904”, jak też bibliografia nowszych druków aż do roku 1922. Część I. (A-0). Odbitka z XXV, XXVI i XXVII sprawozdania Państwowego gimnazjum polskiego w Cieszyńsku. Nakładem własnym. 1922, s. 10; Pilch Andrzej, Czasopiśmiennictwo na Śląsku Cieszyńskim w latach 1848-1920. (Materiały do bibliografii), SIN Katowice. Studia i Materiały z dziejów Śląska. Tom III pod red. K. Popiołka. Wrocław 1960. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo PAN, s. 481; Zahradnik St. Czasopiśmiennictwo w języku polskim na terenach Czechosłowacji w latach 1848-1938, WSP w Opolu, Opole 1989, s. 50.

Stanisław Zahradnik

GIMNASTYCZNO-OŚWIATOWE ZRZESZENIE »SOKÓŁ« (1891-1914)

Organizacja młodzieżowa koncentrująca się głównie na propagowaniu kultury fizycznej, zwłaszcza gimnastyki i oświaty. Idea sokoła na Śląsku Cieszyńskim została przejęta z Galicji, gdzie gniazdo sokoła we Lwowie istniało już od roku 1867. Na zebraniu 4 września 1891 r., które poprzedziło październikowe zebranie konstytuujące, delegat krakowski „Sokoła” zaznajomił obecnych z nieznanym w kraju nad Olzą ruchem sokolim, jak również w imieniu Krakowa i Lwowa przyobiecał pomoc dla przyszłego gniazda. Pierwsze walne zgromadzenie cieszyńskiego „Sokoła” miało miejsce w sali Czytelni Ludowej w Cieszyńsku w dniu 24 października 1891 r. Z grona 25 obecnych osób wybrano prezesa, dyrektora Jana Michejdę i jego zastępcę, Hilarego Filasiewicza. Zainteresowanie galicyjskiego „Sokoła” losami ziemi cieszyńskiej wpływało z popularnej w tym czasie idei walki o niepodległą Polskę, w skład której miał wchodzić cały Śląsk Cieszyński. Stosunek galicyjskiego „Sokoła” do miejscowych gniazd sokolich nie ograniczył się do roli „ojca chrzestnego” w chwili narodzin pierwszego gniazda w Cieszyńsku. Lata następne dostarczyły wielu przykładów pomocy, przyrzeczonej na zebraniu informacyjnym. Sztandar „Sokoła” w Cieszyńsku, pierwszy w ogóle polski związek-

wy sztandar na Śląsku Cieszyńskim, był darem krakowskiego „Sokoła”. Typowa dla postępowania władz austriackich była historia związana z wręczeniem sztandaru. Wiadomość o wykorzystaniu wycieczki krakowskiego „Sokoła” do Cieszyna w celu wręczenia cieszyńskiemu gniazdu sztandaru zelektryzowała miejscowe polskie społeczeństwo. Utworzony sześciuosobowy komitet reprezentantów wielu polskich organizacji i towarzystw przygotował uroczystość na 14-15 sierpnia 1892 r. Po przysłowiowym zapięciu na ostatni guzik władze austriackie pod pretekstem rzekomej cholery w Galicji zabroniły odbycia się przygotowanej uroczystości. Rok czekało cieszyńskie gniazdo na odpowiedni moment. Mniej rzucającą się w oczy okazała się wystawa Towarzystwa Rolniczego. Około stu krakowskich „sokołów” zwiędziło wystawę, po czym na specjalnie przygotowanej uroczystości, urozmaiconej popisami gimnastycznymi krakowian, wręczyło sztandar. Pozycję najśliszszego gniazda na omawianym obszarze utrzymali cieszyńscy. Pomagali także miejscowym gniazdom w organizowaniu wieczornic, festynów letnich, przedstawień teatralnych czy też innych imprez. Władze „Sokoła” przez cały czas znajdowały się w Cieszyńsku. Działalność wewnątrzszkolna rozwijała w trzech kierunkach: a) sportowo-gimnastycznym (ćwiczenia na drążku, ćwiczenia wolne); b) kulturalno-oświatowym (uroczystości z okazji rocznic narodowych, wieczornice, przedstawienia teatralne, wykłady, referaty, działalność chórów męskich i mieszanych, konkursy recytatorskie – wszystko emocjonalnie podbudowane aspektem narodowym); c) sprawności wojskowej. Od 1912 roku w Stałych Drużynach Sokolich prowadzono szkolenia wojskowe. W chwili wybuchu I wojny światowej drużyny te liczyły około 700 członków, kilka tygodni później zostały przekształcone w Legion Śląski i ruszyły na front.

W momencie wybuchu kataklizmu wojennego gniazda sokoła istniały w następujących miejscowościach: Bielsko, Błędowice Dolne, Cieszyn, Darków, Dąbrowa, Dziedzice, Frysztat, Gruszów, Jasienica, Jabłonków, Karwina, Lutyna Niemiecka, Lutynia Polska, Łąki, Orłowa, Ostrawa Polska, Pietwałd, Rychwałd, Skrzeczno, Sucha Górna, Trzyniec i Wędrzynia. Ponadto w Nawsiu, Skoczowie, Zarzeczcu, Zebrydowicach, Żukowie Górnym i Wiśle istniały delegatury władzy sokołej z Cieszyna. Wymienione drużyny sokoła skupiały około 3000 członków. Do historii regionu przeszły nazwiska takich członków „Sokoła”, jak: dr Jan Michejda (prezes 1891-1895), H. Filasiewicz (prezes 1895-1897), Jerzy Górniak (1897-1898), dr Jan Galicz (1904-1912), Hieronim Przepliński (1913-1914), dr Antoni Dyboski (1899-1900), Jan Łysek (prezes gniazda w Jasienicy-Jaworzcu), Adam Sikora, Klemens Matusiak i wielu innych.

Źródła i literatura: Szczurek J., Z dziejów „Sokoła” w Cieszyńsku [w:] 40-lecie „Sokoła”, Jednodniówka, Cieszyn 1931 r. Prasa: „Gwiazdka Cieszyńska”, „Dziennik Cieszyński”.

Antoni Steuer

Kolejne hasła zaprezentujemy za trzy tygodnie. Za tydzień na stronie 8 rozrywka.

SOBOTA 18 maja

TVP 1

5.55 W labiryncie (s.) 7.00 Las bliżej nas 7.15 Rok w ogrodzie 7.40 Laur dla ogrodnika - Laur dla stokrotki 8.00 Naszaarmia.pl 8.25 Kaktus i Mały - Dlaczego zabie trudno żyć w stawie? 8.35 Dora poznaje świat - Robot Roberto 9.05 Kung Fu Panda Legenda o niezwykłości 9.35 Supah Ninjas - Klub Szkieletów 10.00 Komisarz Alex (s.) 10.05 Jak to działa - program popularnonaukowy 10.35 Latarnicy.pl (s.) 10.55 1000 pierwszych dni 11.15 Weekendowy magazyn filmowy 11.40 Polskie drogi 13.15 T-Mobile Ekstraklasa: Legia Warszawa - Lech Poznań 15.30 Opo! Kocham Cię! 15.50 Brat papieża 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.30 Ale mądralo! 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Komisarz Alex (s.) 21.25 Hit na sobotę - Taxi 4 23.05 Nagi instykt 2 1.05 Kolejność uczuć.

TVP 2

5.55 Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Barwy szczęścia (s.) 12.45 Życie od kuchni 13.20 Wielkie ucieczki zwierzaków 13.45 Ja to mam szczęście! (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Rodzinka.pl (s.) 15.40 Słowo na niedzielę 15.50 Stawka większa niż życie 16.55 Kocham to, co lubię 17.35 Dzięki Bogu już weekend 18.00 Panorama 19.05 Postaw na milion 20.05 The Voice of Poland - Najlepszy głos - Live 22.20 Klucz do koszmaru 0.15 Rootz underground.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.40 Info Poranek 9.12 Tu kobiety 9.30 Serwis Info 9.45 Info Poranek 10.00 Pasma lokalne 11.00 Wyszehradzki Rajd Kolarski 11.30 Serwis Info 11.55 Serwis sportowy 12.00 Świat i gospodarka 13.00 Debata Trójstronna 14.00 Raport z Polski - Ekstra 14.15 Eurowiadomości 14.30 Serwis Info 15.00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 15.30 Serwis Info 15.55 Serwis sportowy 16.00 Studio Wschód 17.00 Pasma lokalne 20.00 Prawdę mówiąc 20.30 Serwis Info 21.00 Kod dostępu 21.55 Pasma lokalne 23.02 Sportowy Wieczór 23.50 Ryszard Stanisławski. Muzeum otwarte.

POLSAT

6.00 Yogi Bear Show 6.10 Kirikou i dzikie bestie 7.35 Co nowego u Scooby'ego? 8.05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! 8.35 Prosiaczek i przyjaciele 10.05 Ewa gotuje 10.35 Scooby Doo i duch czarownicy 12.25 Skazani na siebie (komedia USA) 14.50 Tylko muzyka - Must be the music 5 17.50 Magia bez tajemnic 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Faceci w czerni (film USA) 22.00 Krzysztof Zimnoch - Oliver McCall 23.00 Lekcja przetrwania (film USA).

TVC 1

6.00 Mały telewizyjny kabaret 6.25 Tajemnica nowych dinozaurów (s.) 7.05 Duch z Canterville (film) 8.40 Legenda o miłości 10.10 Hercules Poirot (s.) 10.05 Było sobie dwóch sekretarzy (s.) 12.00 Tydzień w regionach 12.25 Hobby naszych czasów 12.50 Spostrzeżenia z zagranicy 13.00 Wiadomości 13.05 O Feniksie (bajka) 13.50 O królewiczu Becze (bajka) 14.35 Ludzie na krze (film) 16.05 Siedem białych płaszczy (film) 17.25 Szpital na peryferiach (s.) 18.25 Chłopaki w akcji 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Szansa 21.00 Sylwestrowy koktajl 22.00 Udo

Jowisza (film) 23.40 1408 (film) 1.20 Słowo na niedzielę.

TVC 2

6.00 Przeżyć 6.50 Chcesz je? 6.55 Artmix 7.50 Teatr żyje! 8.20 Uśmiechy 9.00 Nasza wieś 9.30 Czeska muzyka na Żofinie 10.05 Folklorystyczne wycieczki 10.30 Bohemia Incognita 10.50 Galerie sztuki 11.15 Ali Baba i 40 rozbójników (film) 12.50 Na szczyty gór z V. Čechem 13.10 Na meksykańsko-amerykańskiej granicy 14.05 Cel podróży: nurkowanie 14.55 Tak, panie ministże (s.) 15.30 Świat cudów 15.55 Kamera w podróży 16.50 Cudowna planeta 17.45 Zielony rycerz (bajka) 18.45 Wieczorynka 18.50 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 19.15 Show Garfielda (s. anim.) 19.40 Szczuraki 19.50 Sąsiedzi 20.00 Mity i fakty historii: Egipt 20.55 Rekwiem za Detroit 21.55 Na bursztynowym szlaku 22.50 Z mosiądzu, żelaza i stali 0.10 Królowie i królowe Nowego Jorku.

NOVA

6.20 Marynarz Popeye (s. anim.) 6.35 Looney Tunes (s. anim.) 7.00 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Spiderman (s. anim.) 7.45 Batman: Odważny bohater (s. anim.) 8.15 Żółwie Ninja (s. anim.) 8.35 Tajemny krąg (s.) 9.30 Sowie pole (film) 11.05 Przyprawy 12.00 Dzwon do TV Nova 12.30 Ostatni Mohikanin (film) 14.05 Światła sceny: Chwytaj szansę (film) 15.50 Córka prezydenta (film) 17.45 Poradnik domowy 18.45 Przymaki Babicy 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Brzydka prawda (film) 22.10 Kac Vegas (film) 0.00 Zabójczy wirus (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.15 Ninjago (s.) 7.45 Klub przyjaciół Myszki Miki 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Salon samochodowy 10.05 Columbo (s.) 11.40 Synalek (film) 13.35 Reggae na lodzie (film) 15.45 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Reporterzy po twojej stronie 18.55 Wiadomości 19.40 Reporterzy po twojej stronie 19.55 VIP wiadomości 20.15 Pamiętnik księżniczki II (film) 22.45 Blitz (film) 0.55 Droga bez powrotu (film).

NIEDZIELA 19 maja

TVP 1

6.10 W labiryncie (s.) 6.40 Pełnosprawni 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Magazyn Ligi Mistrzów 8.55 Ziarno 9.30 Oferta Pana Alberta - Okulary, kreggle i roboty 10.00 Biegajmy razem 10.20 Kariera Nikodema Dyzmy 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Regina Coeli 12.10 Między ziemią a niebem 12.45 Nie ma jak Polska - Podlaskie szlakiem historii i natury 13.15 Mała Moskwa 14.20 BBC w Jedyńce - Lodowa Planeta 15.20 Druga szansa 16.05 Ale mądralo! 16.50 Skandia Maraton Kraków - kronika 17.00 Teleexpress 17.30 Komisarz Alex (s.) 18.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ranczo (s.) 21.20 Zakochana Jedyńka - Wyznania zakupoholiczki 23.15 Taxi 4 (s.) 0.55 Downton Abbey II (s.).

TVP 2

6.00 Wielkie ucieczki zwierzaków 6.30 Milion ton śmieci 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.10 Kultura, głupcze 9.50 Rodziny oglądanie - Zwierzęta - moje życie 10.55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Największy odpust świata 11.25 Maktłowicz w podróży - Tunezja „Monasty” 12.05 Gwiazdy w południe - Hrabia Monte Christo

14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 The Voice of Poland. Najlepszy głos - Live 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Życie od kuchni (s.) 18.00 Panorama 18.50 Dzięki Bogu już weekend 20.10 Kino na maksa - Rambo II 21.55 Głęboka woda 2 22.55 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 23.30 WOK - Wszystko o Kulturze 0.15 Studio filmowe Dwójki - Królowa aniołów.

TV KATOWICE

6.55 Info Poranek 7.00 Serwis Info 9.00 Polska według Kreta 9.30 Serwis Info 9.45 Info Poranek 10.00 Pasma lokalne 11.00 Głos Mediów 11.30 Serwis Info 12.00 Przegląd wydarzeń tygodnia 13.00 Teleplotki 13.30 Serwis Info 14.00 Raport z Polski - Ekstra 14.15 Reportaż TVP Info 15.00 Kościół z bliska 15.30 Serwis Info 16.00 Dzień na wyścigach - Służewiec 2013 - Nagroda Rulera 17.00 Pasma lokalne 20.00 Archiwum Zbrodni 20.30 Serwis Info 20.50 Młodzież kontra 21.55 Pasma lokalne 22.40 Serwis Info 23.10 Sportowa niedziela 23.30 Teleplotki 0.05 Przegląd wydarzeń tygodnia 0.35 Głos Mediów (s.).

POLSAT

6.00 Yogi Bear Show 6.10 Piaskowy Dziadek i zaginiony piasek snów 7.55 Tom i Jerry 8.25 Co nowego u Scooby'ego? 8.55 Scooby Doo, gdzie jesteś?! 9.30 Scooby Doo na tropie mumii 11.10 Prosiaczek i przyjaciele 12.50 Bajzel na kółkach (komedia USA) 14.40 Kabarety 16.45 Faceci w czerni (film USA) 18.50 Wydarzenia 19.30 Państwo w państwie 20.00 Szybcy i śmieszni 22.00 Kości 8 (s.) 23.00 Na krawędzi 0.00 Odwrócić przeznaczenie (dramat kop.).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Muminki (s. anim.) 6.50 Trojaczki (s.) 7.15 Przygody Shirley Holmes (s.) 7.45 Studio Kolega 9.15 Podróż po Ouro Preto 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku 10.30 Obiektyw 11.00 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Druciarz i guszka mądrosi (bajka) 14.00 Romeo i Julia pod koniec listopada (film) 15.30 Papilio (film) 17.10 Lekarz z dożywocia (s.) 18.00 Historie sław - Jaroslav Dietl 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Szkodnik (film) 21.40 168 godzin 22.15 Krew zaginionego (film) 0.25 Komisarz Moulin: Prawa Murphy'ego (film).

TVC 2

6.00 Na winnym szlaku: Steiermark 6.25 Na wierzchołki gór z V. Čechem 6.45 Historie starożytności 7.50 Czechosłowacki tygodnik filmowy 8.05 Poszukiwania czasu utraconego 8.25 Mity i fakty historii 9.20 Konwoje 10.10 Samoloty myśliwskie w akcji 11.00 KRNAP 11.30 Chcesz mnie? 11.55 Słowo na niedzielę 12.05 Kierunek Karaiby 12.45 Królestwo natury 13.10 Rio Lobo (film) 15.10 Magazyn chrześcijański 15.35 Przez ucho igielne 16.00 Magazyn religijny 16.30 Cudowna planeta 17.15 Powroty dokumentalistów 17.45 Mały książę (s. anim.) 18.10 Mikołajek (s. anim.) 18.45 Wieczorynka 19.15 Show Garfielda (s. anim.) 19.40 Szczuraki 19.50 Sąsiedzi (s. anim.) 20.00 Na zawsze razem 20.50 Zdrowi chorzy 22.25 Na pływalni z L. Vízkiem 22.50 Zbrodnia (s.) 23.50 Echo Praskiej Wiosny 2013 0.00 Kapitalizm - nasza tajna recepta 1.00 Serallonga (film).

NOVA

6.25 Marynarz Popeye (s. anim.) 6.30 Sylwester i Tweety (s. anim.) 6.45 Spiderman (s. anim.) 7.10 Virus Attack

(s. anim.) 7.40 Żółwie Ninja (s. anim.) 8.10 Hannah Montana 9.00 Weekend 9.45 Farciarz Gilmore (film) 11.20 Jaś Fasola (s.) 11.50 Morderstwo w Hotelu Excelsior 13.30 Bez śladu (s.) 14.20 Kopciuszek (bajka) 15.25 Chcemy żyć wśród nas 15.40 Psy i koty (film) 17.10 Bach! 17.50 Pod znakiem Merkurego (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 SuperStar 23.25 Odlamki 23.50 Oskarżyciel i obrońca (s.) 0.35 Przyprawy.

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.10 Ninjago (s. anim.) 7.40 Klub przyjaciół Myszk Miki 8.10 Tajemnice II wojny światowej 9.20 Prima Świat 9.55 Morderstwa wśród muszkatów (s.) 11.00 Partia (pr. dys.) 11.50 Poradnik domowy 13.20 Ojciec panny młodej (film) 15.45 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości 19.40 Reporterzy po twojej stronie 19.55 VIP wiadomości 20.15 Kochamy Czechi 22.20 Kod Merkury (film) 0.35 Magia kłamstwa (s.).

PONIEDZIAŁEK 20 maja

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.09 Polityka przy kawie 8.30 Król Maciuś Pierwszy 8.40 Opowiedz nam coś Miłu 9.30 BBC w Jedyńce - Lodowa Planeta - Ostatnia granica 10.30 Operacja Życie (s.) 11.00 Okrasa łamie przepisy - Gotowanie w przedszkolu 11.30 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Klimaty i smaki - Gościńska Wielkopolska 12.50 Zwierzęta świata - Królowa hien 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.10 Jedna Scena - CK Dezerterzy 14.25 Prawdziwe życie (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 Ranczo (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Elżbieta Jaworowicz. Tak było - tak jest 18.40 Prawdziwe życie (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Teatr Telewizji - Matka brata mojego syna 21.50 Downton Abbey II 22.55 Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Flirt w Internecie 0.00 Liga Mistrzów - W sobotę finał Ligi Mistrzów 0.05 Prawdziwe życie (s.) 0.35 Miasto ślepców.

TVP 2

6.25 Złotopolscy (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 10.50 Barwy szczęścia (s.) 11.30 Na dobre i na złe (s.) 12.30 Coś dla Ciebie 12.55 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 13.35 Świat bez tajemnic - Zaklinaczka dzieci 14.35 Ja to mam szczęście! (s.) 15.10 Rodzinka.pl (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.05 Rodzinka.pl (s.) 17.10 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.30 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Tomasz Lis na żywo 22.50 Poniedziałek z gwiazdami - Tim Roth 23.45 Czy świat oszalał? Elza - lwica, która zmieniła świat 0.50 Rambo II.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.45 Info Poranek 9.00 Serwis Info 9.10 Gość poranka 9.20 Info Poranek 9.45 Serwis sportowy 9.50 Info Poranek 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 10.55 Serwis sportowy 11.30 Serwis Info 12.20 Biznes 12.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 14.55 Serwis sportowy 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Minęła 20ta 20.45 Infoexpress 21.00 Serwis Info 21.20 Telekurier 21.55 Pasma lokalne 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.31 Był Luksemburg...

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 9.00 Świat według Bundy (s.) 9.30 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Trudne sprawy 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Ludzie Chudego (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 5 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Anioły i demony (film USA) 22.50 Z podniesionym czołem II (film USA) 0.50 24 godziny (s.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Finley, samochodzik strażacki (s. anim.) 9.25 Sylwestrowy koktajl 10.20 Kamera na szlaku 10.55 Szpital na peryferiach (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.15 Bananowe rybki 14.40 Opowiadania filmowe 15.35 13. komnata J. Andresikovej 16.05 Podróżomania 16.35 AZ kwiz 17.00 Wszystkoparty 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Cyrk Humberto (s.) 20.55 Błaski i cienie medycyny alternatywnej 21.40 Reporterzy TVC 22.20 Na tropie 22.45 Taggart (s.) 23.35 Tajniacy (s.) 0.30 Numer alarmowy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.50 Chcesz mnie? 9.20 Geografia świata 9.40 Bohemia Incognita 10.00 Kamera w podróży 10.50 Spostrzeżenia z zagranicy 11.00 Film 2013 11.25 Czechosłowacki tygodnik filmowy 11.40 Telewizyjny klub niesłyszących 12.05 Magazyn chrześcijański 12.45 Piękne straty 13.15 Piękne ślady 13.40 Prawda o saunie 14.35 Ślady, fakty, tajemnice 15.05 Na meksykańsko-amerykańskiej granicy 15.55 Historie starożytności 17.00 Planeta YÓ 18.15 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.50 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 19.20 Herkules (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Konwoje 20.55 Harley Davidson 21.45 Garderiobiany (film) 23.45 Trzech facetów z Teksasu (film) 1.15 Queer: Moravia Magna.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.00 Ulica (s.) 9.50 Pod znakiem Merkurego (s.) 11.25 Powrót do szkoły (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.35 Szaleję za tobą (s.) 13.00 Obrońca (s.) 13.50 Brygada ratunkowa (s.) 14.45 Dowody zbrodni (s.) 15.40 Dr House (s.) 16.35 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Ogólniak z o.o. (s.) 21.30 Helena (s.) 21.55 Comeback (s.) 22.30 Nocne wiadomości 23.00 Obława (s.) 23.50 Justified: Bez przebaczenia (s.) 0.35 Big Game.

PRIMA

6.20 Policja Hamburg (s.) 7.20 Pan Złota Rączka (s.) 8.05 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nakryto do stołu! 9.45 Napisała: morderstwo (s.) 10.45 Julie Lescaut (s.) 12.55 Policja Hamburg (s.) 13.55 Strażnik Teksasu (s.) 14.55 Morderstwa w Kitzbühel (s.) 15.55 Cztery pory roku: Jesień (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.40 Reporterzy po twojej stronie 19.55 VIP wiadomości 20.15 Powroty do domu (s.) 21.45 Ukryta kamera 22.35 Ferajna 23.20 8 Mila (film) 1.35 Policja kryminalna Kolonia (s.).

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Očekávejte jen to nejlepší!

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozů ŠKODA v provedení Fresh: 4,4-8,0 l/100 km, 114-189 g/km

Akční modely ŠKODA Fresh s extra výbavou již od 189 900 Kč

Připravte se na samá příjemná překvapení. Akční model ŠKODA Fresh pořídíte za cenu již od 189 900 Kč*. Na výběr máte z modelových řad Fabia a Fabia Combi, Roomster, Rapid nebo Yeti. Pro bližší informace se můžete s očekáváním jen toho nejlepšího vypravit ke svému prodejci vozů ŠKODA.

* Cena platí při využití ŠKODA Finance od ŠkoFINu.

www.jentonejlepsi.cz   facebook.com/skoda.cz   youtube.com/skodacz

GARANCE NEJLEPŠÍHO FINANCOVÁNÍ
ŠKODA Finance

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Autoservis Czudek s.r.o. Návsí 935 739 92 Návsí Tel.: 558 359 474 servisczudek@volny.cz	Autoservis Czudek s.r.o. Karvinská 326 735 61 Chotěbuz Tel.: 558 711 073 www.autoservisczudek.cz
--	---

WOLCAR – servis, s. r. o.
e-mail: beton.wolcar@centrum.cz
tel: 608 717 698 fax: 558 329 126
provozovna: Konská 29 Třinec

Vy stavíte - my dodáme

Disponujeme:

- 4 Autodomíchavače objem 8m³
- 2 Pumik 28m objem 5m³
- 1 Tatra 815 - S2
- 1 Tatra HR - S3

V případě potřeby zajistíme jakoukoliv techniku a stavební materiál

- Prodej a dovoz betonu
- Pokládka betonu
- Čerpání betonu
- Zakládání staveb
- Nákladní doprava
- Převoz sypaných materiálů

BEZKONKURENČNÍ CENY

Wilgoć w domu, mokre piwnice?
Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach? Straszą wysokie koszty ogrzewania?

Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!

Wizyta rzeczoznawcy z dokładną analizą przyczyn zawilgocenia oraz oferta cenowa – gratis!
Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usług!
www.ajesucho.cz
e-mail: ajesucho@seznam.cz
tel.: 608 772 213

www.OX.PL
portal slaska cieszyńskiego

Renowacja drzwi technologią WELLE
www.okdvere.cz
Tel. 800 100 129

Firmy budowlane
SWABUD (cz) i SWAKOŃ (pl)
Docieplenie elewacji, remont fasad zabytkowych, podbitki (palubky), wymiana okien PCV remonty mieszkań i domów.
Przyjmujemy zlecenia na 2013 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien w ramach nowego programu „Zelená úsporám”
kontakt:
kom. cz. 776 218 494, cz. 608 556 915, cz. 774 085 874,
e-mail: jozefswakon@onet.pl
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Fortemix

Producent materiałów budowlanych do posadzek przemysłowych FORTEMIX (www.fortemix.cz)

POSZUKUJE asystentki/asystenta w dziale administracji i ekspedycji
ze znajomością języka polskiego (w mowie i w piśmie) w celu poszerzenia swego działu administracji.
Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie swojego CV na adres: rekrecja@fortemix.pl

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Serwis o Polakach na Zaolziu

Zareklamuj się w **»GŁOSIE LUDU«**
Na Twój telefon czeka **BEATA SCHÖNWALD** doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

Husqvarna

Prvotřídní sekání

Cena: **13.990 Kč / 18.990 Kč**

NOVINKA

HUSQVARNA LC 56 / LC 56 AWD

- 3 různé systémy sečení: BioClip (mulčování), boční výhoz posečené trávy a sběr do koše.
- Robustní skelet z pozinkované oceli.
- Plynule nastavitelná výška rukojeti.
- Model LC 56 AWD je vybaven náhonem na všechna kola.

Motor Honda, objem válce 160 cm³, šířka sekání 56 cm, výška sekání 30–110 mm, objem koše 68 l.

Akční cena: **66.990 Kč**
Běžná cena: 71.990 Kč

HUSQVARNA RIDER 111B

- Kloubové řízení pro snadnou ovladatelnost.
- Hydrostatická převodovka.
- Žací ústrojí umístěné vpředu.

Motor Briggs & Stratton, objem válce 344 cm³, šířka sekání 85 cm, výška sekání 25–70 mm.

Ceny jsou pouze doporučené včetně DPH. Akce platí do 14. 6. 2013. Odpovědnost za tiskové chyby vyloučena. Společnost Husqvarna neustále provádí vývoj výrobků, a proto si vyhrazuje právo změnit design, specifikace a vybavení bez předchozího upozornění. Husqvarna je registrovaná ochranná známka. Copyright © 2013 Husqvarna AB (publ). Všechna práva vyhrazena.

Navštivte naši prodejnu:

VALA plus s.r.o.
Třinec, 558 335 423, 777 020 578
Jablunkov, 558 340 150, 777 020 572
www.husqvarna-trinec.cz

OGRODZENIA ZS ESTKORZA
PRODUCENT OGRODZEŃ
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom!

- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyczńcu   www.ogrodzeniazs.pl
obok przystanku "Obecni domy"   email: plotyzs@seznam.cz   mob. 732 683 665
TRINEC, ul. Frýdecká 572   tel/fax: 558 320 353

STAVEBNINY WOREK – MATERIAŁY BUDOWLANE
oferujemy szeroki asortyment materiałów budowlanych w korzystnych cenach (Baumit, Murexin, Cemix, Porotherm, Presbeton, Pórobeton i inne)
Kompleks Gródek nr 80 (za piekarnią Bajusz)
Tel. 558 320 021, 737 647 873

ZYCZENIA

Dnia 19 maja 2013 obchodzi 80. urodziny nasz Drogi

pan PAWEŁ MORŻOŁ

z Trzyńca. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, sił witalnych i uśmiechu na twarzy składa Twoja Marta z rodziną.

GL-293

WSPOMNIENIA

Dnia 20 maja minie druga rocznica, kiedy nas opuścił nasz Najdroższy

śp. TADEUSZ JONSZTA

z Olbrachcic. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominając najbliżsi.

GL-291

Kto stracił, kogo kochał, wie, ile smutku i żalu zostało w naszych sercach.

Dnia 14 maja 2013 minęła 15. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JÓZEFA KRÓLICZKA

z Czeskiego Cieszyna, zaś 26. 10. 2013 minie 11. rocznica śmierci Jego Syna

śp. FRANCISZKA KRÓLICZKA

O chwilę wspomnień i zadumy prosi najbliższa rodzina.

GL-292

Odeszłaś, ale w sercach naszych będziesz żyć dalej.

Dnia 18. 5. mija 20 lat, kiedy zgasto serce naszej Kochanej Matki, Babcini i Prababci

śp. HELENY MRÓZKOWEJ

z Błędowic. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi syn Leszek z rodziną.

GL-295

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Mała Syrenka (18, godz. 17.30);

▲ **KARWINA:** Mała Syrenka (20, godz. 10.00, 19.00).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Żebracka opera (20, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Kovář z Podlesí (18-21, godz. 15.30); ID:A (18, 19, godz. 18.00); 4 Tage im Mai (18, 19, godz. 20.30); Babovřesky (20, godz. 18.00, 20.00); Wielki Gabbo (18-21, godz. 17.15); Nazareth (18-21, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Kovář z Podlesí (18, 19, godz. 15.15, 17.30); Nazareth (18, 19, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** ID:A (18, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Kovář z Podlesí (18, 19, godz. 15.30); Martin a Venuše (18, 19, godz. 17.30); Iron man 3 (18, 19, godz. 20.00); Nazareth (20, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Jedličky, aneb sto kilo lásky (18, godz. 19.00); **JABLONKÓW:** Daję nam rok (19, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN – Piast:** Iron man 3 (18-21 godz. 14.30, 17.15); Układ zamknięty (18-21, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńciec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i

Seniora MK PZKO zapraszają 22. 5. o godz. 15.00 na spotkanie do Domu PZKO.

CIERLICKO – Macierz Szkolna i MK PZKO zapraszają na Festyn -Majówkę 25. 5. o godz. 15.00 do DPZW na Kościelcu W programie występ dzieci, atrakcje festynowe, smaczny bufet.

CIERLICKO-GRODZISZCZ – MK PZKO zaprasza na Spotkanie z okazji Dnia Matki w niedzielę 26. 5. o godz. 16.30 do sali między strażackiej. W programie m.in. występ dzieci szkolnych oraz pogawędka przy kawie i herbatce.

CZ. CIESZYN – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na smażenie jajecznicy połączone z prelekcją Marka Środy pt. „Tajemnice zdrowia w jesieni życia”, która odbędzie się w piątek 24. 5. o godz. 18.00 w salce Koła przy ul. Fabrycznej 23.

▲ Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlička zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie”, które odbędzie się w piątek 24. 5. o godz. 17.00. Wrazem z Etiopii – na tropach Arki Przymierza – podzieli się Janina Hławiczka.

CZ. CIESZYN-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na jajecznicy w piątek 24. 5. o godz. 17.00 do ogrodu Szkoły Hotelarskiej przy ul. Frydeckiej. Prosimy o przyniesienie 3 jaj na osobę.

DĄBROWA – Zarząd MK PZKO zaprasza na świetlicę z okazji Dnia Matki w sobotę 25. 5. o godz. 15.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. Uroczysty program przedstawią dzieci ze szkoły w Orłowej-Lutyni. Po programie wspólna herbatka.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – Prezbiterstwo Zboru zaprasza na

NEKROLOGI

Bóg sam wybrał czas.

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy, że dnia 16. 5. 2013 zmarł w wieku 79 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat i Dziadek

śp. JÓZEF MACURA

zamieszkały w Trzyńcu-Łyżbicach

Msza święta żałobna zostanie odprawiona w dniu 21. 5. 2013 o godz. 15.00 w kościele katolickim w Żukowie Górnym. Zasmucona rodzina.

GL-297

Tylko Bóg tży ociera, smutek zdejmuję z serc, Kto wierzy nie umiera, Chrystus zwyciężył śmierć.

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich, że dnia 16. 5. 2013 zmarł w wieku 81 lat nasz Kochany

śp. ANTONI PODSTAWKA

z Markłowic. Ostatnie pożegnanie odbędzie się w czwartek 23. 5. 2013 o godz. 14.30 w kościele pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Markłowicach Dolnych. Zasmucona rodzina.

RK-083

W żalu pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 16. 5. 2013 zmarła w wieku 96 lat nasza Najdroższa Matka, Babcia, Prababcia, Teściowa i Ciocia

śp. MARTA GAJDZICOWA

z domu Roman, z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 22. 5. 2013 o godz. 15.00 w kościele katolickim w Alejach w Czeskim Cieszynie. W smutku pograżona rodzina.

AD-048

impresję ogrodową z okazji Świąt Zesłania Ducha Świętego, która odbędzie się w niedzielę 19. 5. o godz. 16.00 w kościele ewangelickim w Hawierzowie-Błędowicach, Selská 428/12. Na imprezie wystąpi kapela „Kamraci” z Błędowic. Otwarta będzie również wystawa wyjątkowych dzieł sztuki Vladimíra Vítečka. Zapewniamy smaczną jajecznicy, domowe kołaczki, napoje oraz miłą atmosferę.

HAWIERZÓW-SUCHA – MK PZKO zaprasza na spotkanie z okazji Dnia Matki w środę 22. 5. o godz. 16.00 w świetlicy MK. W programie prelekcja MUDr. Słowińska pt. „Dr Olszak i Stara Karwina”. **JABLONKÓW –** Zarząd MK PZKO zaprasza na przedstawienie zespołu teatralnego z Milikowa pt. „Rocznica – czyli 30 років зech nie widziół słońca” w niedzielę 26. 5. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

KARWINA-FRYSZTAT – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza wraz z autorem na wieczór promocyjny książki Melchiora Sikory pt. „Dorastanie do dojrzałości” we wtorek 21. 5. o godz. 17.00 do Biblioteki na Rynku Masaryka.

▲ MK PZKO zaprasza dnia 26. 5. o godz. 15.00 na Dzień Matki, który odbędzie się w Domu PZKO. Związką piosenek dla naszych matek wystąpi chór „Hejnał-Echo”. Po programie spotkanie przy kawie.

KARWINA-RAJ – Kluby Kobiet i Seniora MKPZKO zapraszają 23. 5. o godz. 15.00 swych członków na wspólne spotkanie z okazji Dnia Matki.

KLUB 99 – Spotyka się w poniedziałek 20. 5. godz. 10.00 w Domu PZKO w Gródku.

KOŃSKA-PODLESIE – MK PZKO zaprasza na jajecznicy 23. 5. o godz. 16.00 obok lokalu PZKO. Prosimy zabrać jajka.

ŁYŻBICE-WIEŚ – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich swoich członków i sympatyków na tradycyjne smażenie jajecznicy, które od-

będzie się w sobotę 25. 5. na terenie restauracji „U Jozefa” w Łyżbicach. Początek o godz. 14.30. Każdy przynosi ze sobą tylko trzy jajka.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków we wtorek 21. 5. o godz. 17.00 na smażenie jajecznicy do Domu PZKO. Wstępne 2 jajka + 20 kc.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 21. 5. na wtorkową wycieczkę krajoznawczą na trasie: Nowy Jiczyn – Swinec – Stary Jiczyn. Odjazd pociągiem o godz. 7.38 z Cz. Cieszyna lub o godz. 8.37 z Ostrawy-Swinowa w kierunku Suchdola nad Odrą do Nowego Jiczyna. Inf.: 599 525 435.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na tradycyjne smażenie jajecznicy, które odbędzie się w sobotę 25. 5. o godz. 15.30 w Domu PZKO. Jajka prosimy zabrać ze sobą.

TRZYNIEC-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na spotkanie wiosenne przy jajecznicy, które odbędzie się w środę 29. 5. w Domu PZKO im. A. Wawrosza w Trzyńcu na Tarasie o godz. 17.00. Wstęp: minimum 2 jajka.

OFERTY

MALOWANIE DACHÓW, 120 kc/m², 3 x lakierowane, hydroizolacja płaskich dachów. Balicki, Cz. Cieszyn, Tel. 732 383 700, 558 742 469.

GL-279

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznacze-

MERKURY MARKET,S.K.A zajmuje się sprzedażą artykułów wyposażenia wnętrz oraz materiałów budowlanych, prowadzi rekrutację pracowników do nowej placówki w Cieszynie

na stanowiska:

**KIEROWNIK
DZIAŁU I SPRZEDAWCA****Wymagania:**

- wykształcenie min. średnie
- znajomość języka polskiego i czeskiego
- wysoka kultura osobista
- komunikatywność i zamiłowanie do pracy w handlu
- zaangażowanie w realizację powierzonych zadań
- gotowość do podjęcia szkolenia wyjazdowego (firma gwarantuje mieszkanie służbowe na czas szkolenia).

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie cv oraz listu motywacyjnego na adres:

wanda@silesnet.cz

GL-296

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

nia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770.

GL-217

WYNAJME OD WRZEŚNIA 2013 słoneczne mieszkanie 3+1 w centrum Czeskiego Cieszyna o powierzchni 60 m². Mieszkanie jest usytuowane na podwyższonym parterze (po wymianie okien), ma swoją piwnicę i miejsce do parkowania. Tel. 558 352 413.

GL-284

CENTRUM OGRODNICZE WĘDRYŃIA: sprzedaż drewna opałowego – szczypane, metrowe. Zapewniamy transport, tel. 737 865 353, www.masivnazahradu.cz.

GL-251

CZYSZCZENIE STUDNI, tel.: 605 929 616.

GL-200

Kamieniarstwo WRZOS Z SERCA WIELKIE RZECZY

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej

WYJĄTKOWA OFERTA I PROFESJONALIZM

Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B
Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Golešzów, ul. Grabowa 4
3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

GL-228

BANIK OLBRACHCICE OBJAWIENIEM WIOSENNEGO SEZONU I A KLASY

Na kłopoty Vychopeň

„Są rzeczy, od których nie można uciec, jeśli nawet odejdziesz się od nich bardzo daleko“ – twierdzi popularny japoński prozaik Haruki Murakami w swojej książce „Kronika ptaka nakręcacza”. Z Banika Olbrachcice uciekło w ostatnich latach wielu trenerów, znaleźli się jednak także tacy, którzy w trudnych czasach zaferowali swoją pomoc. Tomáš Vychopeň należy do tej drugiej grupy. W dodatku z zespołem, któremu wrócono grę w strefie spadkowej, dotarł w ostatni weekend na trzecią pozycję w tabeli I A klasy, grupy B.

Słyszałem taką opinię, że w olbrachcickiej szatni już dawno nie było tak dobrej atmosfery, jak właśnie w tym sezonie.

Jeśli twierdzą to piłkarze, to coś w tym jest. Gramy na luzie, a to przekłada się na dobre występy. W ostatnim meczu ze Starym Miastem piłkarze w stu procentach wypełnili zalecenia taktyczne, dołączając jeszcze na deser cztery gole. Do każdego meczu podchodzimy tak samo, bez nerwówki. Wytoczyłem sobie w zimowej przerwie tylko jeden cel, a mianowicie zdobycie 40 pkt. w tym sezonie. Nikt z kierownictwa klubu nie hipnotyzuje nas wygórowanymi ambicjami. Niech inni się martwią, czy ten sezon zaliczą do udanych, czy też nie. Moja drużyna wypełniła już plan z nawiązką. I chyba z tego powodu w Baniku panuje ostatnio bardzo zdrowa atmosfera.

Wierzyć mi się nie chce, że strata zaledwie czterech punktów

Tomáš Vychopeň (pierwszy z prawej) w towarzystwie sekretarza klubu Gustawa Guńki i pozostałych członków sztabu Banika Olbrachcice.

do lidera z Wędryni nie jest dla Banika kusząca. Chyba chcecie jeszcze powalczyć o awans do piątej ligi?

Przed sezonem nikt nie stawiał nas w gronie faworytów, wręcz przeciwnie. Teraz, w połowie rewanżowej

rundy, gramy na biegunie, który zarezerwowany był dla zupełnie innych drużyn. Oczywiście zdaję sobie sprawę z tego, że możemy jeszcze namieszać w walce o awans. Każdy trener lubi wygrywać, a my podążamy dalej tą samą drogą. Wiele będzie

zależało od najbliższej wyjazdowej kolejki z wiceliderem z Bruszperka. Sobotni mecz będzie pojedynkiem o drugą lokatę w tabeli i zarazem kolejnym sprawdzianem formy moich podopiecznych.

W Bruszperku nie czytają „Głosu Ludu”, mogą więc chyba zapytać o stan zdrowia kontuzjowanego Aleša Věčorka? Rozumiem, że to dla Banika kluczowy obrońca?

Dokładnie, Aleš należy do filarów obecnego Banika Olbrachcice. Niestety stan zdrowia tego piłkarza nie pozwala na grę z Bruszperkiem i niewykluczone, że zabraknie go także w następnym meczu. Musimy poradzić sobie bez niego. Aleš jest świetny w pojedynkach główkowych, a na takie znosi się w Bruszperku. Sobotni przeciwnik lubi grać z desantu powietrznego, posiada dobrze zbudowanych, rosnących piłkarzy.

A jaka jest dewiza Banika?

Zgrany kolektyw, w którym młodość przeplata się z doświadczeniem. Kiedy pojawia się problem, odpowiedzialność biorą na siebie starsi piłkarze. Nie ma sztucznych barier i podziałów na grupę młodych i starych, wszystkim zależy na jak najlepszej promocji olbrachcickiego futbolu. Wiele naszych kibiców doskonale pamięta jeszcze dywizyjny okres Banika, który należał wówczas do czołowych klubów tego regionu. Wierzę, że znów nadchodzą lepsze czasy dla Olbrachcic.

Rozmawiał:
JANUSZ BITTMAR

OFERTA

PIĘKA NOŻNA – MŚLF: Orłowa – Brzeclaw, Trzyniec – Kromierzyż (dziś, 10.15). **DYWIZJA:** Piotrowice – Mikulowice, W. Międzyrzecze – Karwina B, Morkowice – Hawierzów (dziś, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Dziecmorowice – Frydlant n. O. (dziś, 17.00), Slavkov – Cz. Cieszyn, P. Polom – Bogumin (jutro, 17.00). **I A KLASA:** Bruszperk – Olbrachcice, Stare Miasto – Šmiřovice, Petřvald n. M. – Wędrynia, Czeladna – Lutynia Dolna (dziś, 17.00), Raszkowice – Bystrzyca (jutro, 17.00). **IB KLASA:** Gnojnik – Datynie Dolne, Dąbrowa – Dobra, Sucha Górna – Jablůnkův, Mosty – Starzicz (dziś, 17.00), ČSAD Hawierzův – Grůdek, Nydek – Sedliszce (jutro, 17.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Liskowice B – Oldrzychowice (dziś, 13.00), Frydlant B – Niebory (dziś, 17.00), Piossek – Rzepiszce, Metylowice – Bukowice, Šmiřovice B – Baszka (jutro, 17.00). **MP KARWIŃSKIEGO:** TJ Pietwałd – Wierzniowice, Bogumin B – Sj Rychwałd, Łąki – Sn Orłowa, Cierlicko – L. Piotrowice B, Źukův G. – I. Piotrowice (dziś, 17.00), G. Błędowice – B. Rychwałd (jutro, 17.00). (jb)

W SKRÓCIE

ZALEGŁE MECZE M. WOJEWÓDZTWA. Wyniki naszych drużyn: FK Bogumin – Slavkov 3:0 (54. i 85. Jatagandzidis, 26. Ciesarik), Pusta Polom – Dziecmorowice 4:1 (4. Šmid, 10. samob. Anastazovský, 21. Liška, 53. Beinhauer – 34. Velký), Frydlant – Cz. Cieszyn 4:1 (44. Mandičák, 59. Žáček, 81. Chýlek, 87. Němec – 52. Zabelka). Lokaty: 1. Beneszův D. 54, 2. Herzmanice 45, 3. Hradec n. M. 43, ... 9. Bogumin, 10. Cz. Cieszyn, 11. Dziecmorowice po 31 pkt. (jb)

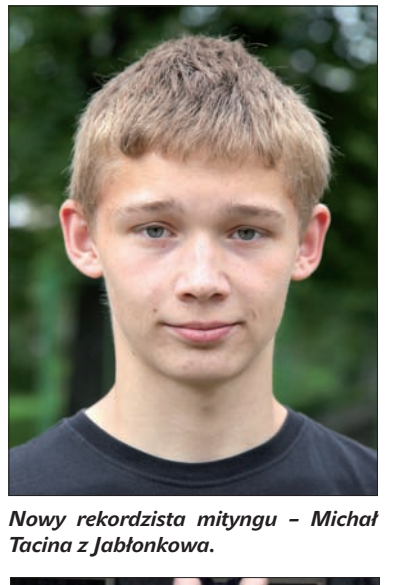
Majowa Poprzeczka na boisku w Trzyńcu

Wuefistka Małgorzata Piasecka (Cz. Cieszyn) ze swoimi podopiecznymi.

Natalia Kobielusz z Jablůnkowa, srebrna medalistka najstarszej kategorii.

Nowy rekordzista mityngu – Michał Tacina z Jablůnkowa.

Tak smakuje radość.

Alena Reichenbach (Cz. Cieszyn), triumfatorka rywalizacji klas 6-7.

O ten puchar walczone.